

Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğrenenlerin Yanlışları: Büyük Resim¹

The Errors of Learners of Turkish as A Foreign Language: The Big Picture

Hümevra Rabia GÜNAYDIN

h.rabia.elveren@gmail.com ◆ ORCID: 0000-0002-6858-7325

B. Ümit BOZKURT

Doç. Dr. ◆ Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı ◆

umitbozkurt@gmail.com ◆ ORCID: 0000-0003-2532-9104

Özet

Dil öğretiminde kullanıcı yanlışlarının çözülmesi, araştırmacılara, öğretilere, araç-gereç ve program geliştirme çalışmalarına kılavuzluk eder. Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde yanlış çözümlemesi yapılan önemli sayıda araştırma bulunmaktadır. Bu çalışmada bu araştırmaların bulgularının yeniden sınıflandırılarak bütünleştirilmesi; yanlışların dağılımının ve sıklığının belirlenmesi, böylece “büyük resmin” ortaya çıkarılması amaçlanmıştır. Çalışma sistematik derleme yöntemiyle yürütülmüş ve konuşucuların yazılı metinlerindeki yanlışları inceleyen araştırmalar derlenmiştir. Tanımlama, ayırma ve çalışmaya katma işlemlerinden sonra 39 araştırmacının bulgularından oluşan kapsamlı bir veri tabanı oluşturulmuştur. Birleştirilmiş bulgulara göre toplam 40565 yanlış dil kullanımı saptanmış ve en çok yanlışın 18791 (%46) yanlış ile biçimbilim dizgesinde olduğu görülmüştür. Ayrıca 9127 (% 22) yazım, 5512 (%14) sözcük-anlam, 4702 (%12) sesbilim, 2433(%6) sözdizimi yanlışının olduğu belirlenmiştir. Yanlış çözümlemesi yapılan araştırmalarla ilgili genel sorunlar ise şöyle sıralanabilir: yanlışların sınıflandırılmasında ortak bir kavramsal çerçeve olmaması, örneklerin yanlış sınıflandırılması ve ortak terimce kullanılmaması; katılımcı sayılarındaki bakışimsızlık, anadili Arapça olan konuşurların örneklerde çoğunluğu oluşturması ve bazı araştırmalarda verilerin ve sürecin saydam olmaması.

Anahtar Kelimeler: Sistematik Derleme, Yanlış Çözümlemesi, Sesbilim Yanlışları, Biçimbilim Yanlışları, Sözdizimi Yanlışları, Sözcüksel-Anlamsal Yanlışlar, Yazım Yanlışları

Abstract

Analyzing errors in language learning provides guidance to researchers and teachers in preparing materials and developing programs. There are many studies where error analysis was performed in teaching Turkish as a foreign language. The present study aims to re-classify and integrate the findings from these studies and determine the general distribution and frequency of errors. The study adopted the systematic review method. Accordingly, the studies focused on the errors in written texts by students were compiled. A database consisting of the findings of 39 studies published between 2000 and 2021 was created following the process of identifying, sorting out and incorporating the findings. The data were evaluated in terms of phonological, morphological, syntactical, lexical-semantic errors and misspellings. A total of 40565 errors in learners' language usage was detected and it was seen that the most errors were in the morphology system with a frequency of 18791(46%). Also, there were 9127 misspellings (22%), 5512 lexical-semantic errors (14%), 4702 phonological errors (12%), and 2433 syntactical errors (6%). The general problems related to the research that are analyzed the learners' errors are as follows: There is no common conceptual framework in the classification of errors, misclassification of examples, and the inconsistent use of terminology; the asymmetry in the number of participants; Arabic native speakers constitute the majority of the samples, and the lack of transparency in data and procedures in some studies.

¹ Bu çalışma, birinci yazarın yüksek lisans tezinin ana bulgularını içermektedir.

Keywords: Systematic Review, Error Analysis, Phonological Errors, Morphological Errors, Syntactic Errors, Lexical-Semantic Errors, Spelling Errors

1. Giriş

Yanlış çözümlemesi (error analysis), ikinci dil konuşucularının yaptıkları yanlışları dizgesel bir biçimde ele alır. Öğrencilerin yanlışlarının belirlenmesi ve nedenlerinin ortaya konması ise öğretmen eğitimi, yöntem-teknik geliştirme, araç-gereç hazırlama, program geliştirme gibi alanlara veri sağlar.

Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde sesletim ya da okuma yanlışlarının çözümlendiği araştırmalar (Elturan, 2019; Tüm, 2014) olmakla birlikte yanlış çözümlemesiyle ilgili çalışmalar, genellikle yazılı veriler üzerinde yoğunlaşmıştır. Bunda yazılı metinlerdeki yanlışların daha erişilebilir olması etkili olabilir.

Türkçe öğrenenlerin yazılı metinlerindeki yanlışların çözümlendiği araştırmalar, genel hatlarıyla incelendiğinde, içerik ve biçim açısından birtakım farklılıklar olduğu görülür. En önemli ayrışma, yanlışların sınıflandırılmasında ortak bir çerçeve kullanılmamasından kaynaklanır. Aynı yanlış türleri farklı ulamlar altında değerlendirilir. Çalışmalardaki ana ve alt başlıklarda kullanılan terimceyle ilgili de farklı seçimler söz konusudur. Sınıflandırma ve terimce konusunda ortak bir çerçeve olmaması, araştırmaların bulgularını karşılaştırmada ve değerlendirmede güçlük yaratmaktadır.

Katılımcı sayısı, nicel veri içeren çalışmaların genellenebilirliği için önemli bir ölçüttür. Türkçe üzerine yapılan kimi yanlış çözümlemesi araştırmalarında, veri kaynağı sınırlıdır. Örneğin Ceran vd. (2015), bir Japon katılımcıdan veri toplamıştır; Tunçel'in (2013) örneklemini sekiz, Tiryaki'nin (2014) dokuz öğrenciden oluşmaktadır. Temizyürek ve Ünlü (2018) ise katılımcı sayısına ilişkin bilgi vermemiştir. Elbette katılımcı sayılarının yüksek olduğu çalışmalar (Ak Başoğlu & Can, 2014; Altıntop, 2016; Kara, 2010; Polat, 2014) da bulunmaktadır. Bu açıdan bakıldığında sistematik derleme araştırmaları, birçok çalışmayı birleştirmeyi hedeflediğinden, çok sayıda öğrenciden gelen bulguları kullanarak genellemeyle ilgili kayda değer bir sorunu aşmaya yardımcı olabilecek bir yoldur.

Araştırmalardaki kategori sınırlılığı, karşılaştırma yapma olanağını kısıtlayan etmenlerden biridir. Kimi araştırmalar (Altıntop, 2016; Barcin, 2019; Duman, 2013; Msakhuradze, 2019; Yağmur-Şahin, 2013) yalnızca "ek yanlışları"nı incelerken, kimileri (Atalan, 2017; Boylu, 2014; Büyükkiz & Hasırcı, 2013; Kahraman, 2019) yanlış türlerini alt ulamlara ayırmadan bütüncül incelemiştir. Ayrıca ilk bakışta çoğu araştırmacının "biçimbilim yanlışları" üzerinde yoğunlaştığı da görülebilir.

Bir diğer ayrışma, dil kullanıcılarının yanlışlarını, sayısal ve sözel bulgular biçiminde sunmayla ilgilidir. Sayısal değerleri, yanlış örnekleri ile veren çalışmaların (Barcin, 2019; Esawi, 2015; Gürler, 2019; İpek, 2020; Kırbas, 2017; Tolar, 2019) yanı sıra sayısal veri içermeyen yalnızca yanlış örneklerine yer veren çalışmalar (Adalar-Subaşı, 2010; Boylu, 2014; İnan, 2013; Temizyürek ve Ünlü, 2018) da bulunmaktadır.

Söz konusu araştırmalarla ilgili öne çıkan bir özellik de veri kaynağı olan katılımcılarla ilgilidir. Çalışmalardan bazıları karma öğrenen gruplarının yanlışlarını bir arada değerlendirirken, bazıları belirli bir ülkeden, uyruktan ya da anadilinden öğrenenlerin yanlışlarını çözümlenmiştir. Ayrıca araştırmalar, Arapça anadili konuşucuları üzerinde yoğunluk göstermektedir (Arat, 2021; Arhan, 2015; Emek, 2021; Gürler, 2019; Kırbas, 2017).

Yazılı metinlerdeki yanlışları çözümleyen araştırmalara ilişkin yukarıda söz edilen ayrışmalar, bu konuda genelleme yapmayı ve bilimsel sonuçlara varmayı kısıtlayabilmektedir. Sistematik derleme gibi bütüncül bakış açısı geliştirmeyi sağlayan yöntemleri kullanmak ise bu kısıtlılığı aşmaya yardımcı olabilir. Bu güdüyle çalışmada, konuyla ilgili araştırmaların nicel verileri ve bulguları birleştirilerek kapsamlı bir veri tabanı oluşturulmuştur. Bu veri tabanı kullanılarak 2000 – 2021 yılları arasında

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin yazılı metinlerindeki yanlışları inceleyen araştırmaların bulgularının yeniden sınıflandırılarak bütünleştirilmesi; yanlışların dağılımının ve sıklığının belirlenmesi amaçlanmış ve bu çerçevede şu alt amaçlara ulaşılması tasarlanmıştır:

- Farklı başlıklar altında sınıflandırılan yanlışların dilbilim terimcesine uygun geçerli bir sınıflandırma altında yeniden incelenmesi
- İncelenen çalışmalar doğrultusunda yanlışların sıklığının ve dağılımının belirlenmesi
- Elde edilen bulgularla bütüncül bir sonuca varılması

Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde, kullanıcıların yazılı metinlerindeki yanlışları inceleyen çok sayıda çalışma olmasına rağmen bu çalışmaları genel bir bakış ve değerlendirmeye sunan tek bir çalışma bulunmaktadır (Uzdu-Yıldız ve Çetin, 2020). Uzdu-Yıldız ve Çetin, 2010-2020 yılları arasında Türkçeyi yabancı/ikinci dil olarak öğrenenlerin yazılı metinlerindeki yanlışlarla ilgili 16 makalenin bulgularını sistematik derleme yöntemiyle incelemiştir.

Bu çalışmaya ise 2000-2021 arasında yayımlanmış makaleler ile yüksek lisans ve doktora tezleri de alınarak kapsam genişletilmiş, eleme sonrasında 39 çalışmanın bulgusu birleştirilmiştir. Çalışmanın öğrencilere, program ve araç-gereç geliştirenlere işlevsel bir veri tabanı sağlayacağı öngörülmektedir. Yanlış çözümlenmesi yapılan söz konusu araştırmalarda izlenen yöntemlerin ve kullanılan kavramsal çerçevenin farklılığı, bütünü görmeyi zorlaştırdığından; bunların geçerli bir sınıflamayla birleştirilmesi ve böylece büyük resmin ortaya konması gelecekteki çalışmaların biçimlenmesi açısından da kullanışlı olabilir. Bu derlemenin zayıf noktası ise bulgusu alınan araştırmaların güvenilir çözümlenme yapıp yapamadığının belirlenememesi ve bu araştırmaların çoğunun geleneksel dilbilgisinden yararlanmış olmasıdır. Buna karşın bu çalışmada geniş çaplı bir betimleme yapma güdüsü, bu zayıflığı göz ardı etmeyi gerekli kılmıştır.

1.1. Yanlış ve Hata Kavramları

Öğrencilerin bilgi eksikliğinden ya da yetersiz öğrenmesinden kaynaklanan dizgesel sapmalar oluştuğunda “yanlış”lar ortaya çıkabilir (Çetinkaya, 2015). Bu yanlışların belirlenebilmesini ve öğrenme sürecini geliştirmeye dönük kullanılabilmesini sağlayan temel yöntemlerden biri yanlış çözümlenmesidir. Yanlış çözümlenmesiyle ilgili kaynaklar, *hata* (mistake) ve *yanlış* (error) kavramlarının ayrımı üzerinde durur. Ellis’e (1997) göre yanlışlar, öğrencinin bilgi eksikliğinden kaynaklanır; öğrenci doğrusunu bilmediği için yanlış yapar. Hataysa öğrencinin bildiği bir kuralı çeşitli nedenlerden dolayı doğru bir şekilde kullanamadığı için ortaya çıkar. Hata ile yanlış ayırt etmek için iki temel yol vardır. Birinci yol öğrencinin yaptığı hatanın veya yanlışın sıklığını ve sürekliliğini denetlemektir. Çünkü yanlışlar dizgeseldir. İkinci yol ise öğrenciden hatasını ya da yanlışını düzeltmesini istemektir. Öğrenci doğru cevabı veremiyorsa sorunun bilgi eksikliğinden kaynaklı olduğu düşünülebilir.

Hatalar yorgunluk, dikkatsizlik veya öğrencinin performansını etkileyecek farklı nedenlerden dolayı ortaya çıkabilir ve dikkat çekildiği zaman öğrenci tarafından düzeltilebilir. Yanlışlar ise öğrencinin dille ilgili bir kuralı yanlış veya eksik kullanmasından kaynaklanır ve öğrenci doğrusunu bilmediği için bu yanlış kendi kendine düzeltmesi zordur (Richards & Schmidt, 2010). Corder (1967), normal yetişkin birinin bile anadilinde konuşurken veya yazarken yorgunluk, dil sürçmesi ya da farklı fiziksel, psikolojik durumlar nedeniyle hata yapabileceğini dolayısıyla ikinci dil öğrenimi sürecinde bu tür hataların olağan olduğunu belirtir. Bu yüzden tekrar etmeyen performans kusurları “hata” olarak değerlendirilir. Brown’a (2000) göre de “yanlış”lar kişinin sistematik yetkinliğinin sonucudur.

Yazılı metinlerden yola çıkarak öğrencinin hata mı yanlış mı yaptığını belirlemek zordur. Yanlış çözümlenmesi yapılan Türkçe çalışmalara bakıldığında bunların genelinde, sorunlu kullanımın hata kaynaklı mı yanlış kaynaklı mı olduğu belirtilmemiştir. Bazı çalışmalarda (Atalan, 2017; Elturan,

2019; Gürler, 2019; Kahraman, 2019) araştırmacılar öğrencilerin sorunlu dil örneklerini yanlış olarak değerlendirmiştir.

Yanlış ve hata kavramlarıyla ilgili bir diğer sıkıntı ise Türkçede bu kavramların birbiriyle eş anlamlı kullanılmasından kaynaklanır. Kimi araştırmalarda “hata çözümü” kimilerinde ise “yanlış çözümü” teriminin kullanıldığı görülür.

1.2. Karşılaştırmalı Dilbilim ve Yanlış Çözümü

Uygulamalı dilbilim araştırmalarına artan ilgiyle birlikte *karşılaştırmalı dilbilim* (contrastive linguistics) alanı ortaya çıkar (İşler, 2002). İki dilin eş zamanlı yaklaşımla karşılaştırılması yoluyla aradaki benzerlik ve ayrımları ortaya çıkarmaya çalışan bu alan (Fisiak, 1981; İmer vd., 2011), yabancı dil öğreniminde karşılaşılan güçlükleri ve anadilinden amaç dile yapılan olumlu ve olumsuz aktarımları belirlemeye yardımcı olur.

Karşılaştırmalı dilbilim temelde, hedef dil ile amaç dil arasındaki farklılığın az olmasının amaç dili öğrenmeyi kolaylaştırdığını savunur. Ancak yapılan gözlemlere göre anadili ile hedef dil arasındaki farklılık azaldıkça, doğru genelleme yapabilme olasılığı azaldığından anadilinden aktarıma başvurulmaktadır. Bu aktarım, olumlu olabileceği gibi olumsuz sonuç da verebilmektedir. Dolayısıyla iki dil benzer özellikler taşısa da öğrenenler yine yanlış yapabilirler (Dede, 1983; İşler, 2002). Dede (1983), öğrencinin anadili ile amaç dil arasındaki benzerlik ve farklılıkları, ne gibi güçlük ve sorunlarla karşılaşacakları ve dilin hangi yönlerinin kolaylıkla öğrenilebileceği hakkında bilgi verdiğinin yok sayılmayacağını fakat öğrencilerin yaptığı bütün yanlışların anadili girişimine ve aktarımına bağlanamayacağını belirtir. Bu eleştirilerin sonucu olarak yabancı dil öğrenenlerin yaptığı yanlışları açıklamada yalnızca karşılaştırmalı dilbilimin yeterli olmaması, yanlış çözümü çalışmalarına ilgiyi arttırmıştır.

Yanlış çözümü yaklaşımı, karşılaştırmalı dilbilimin açıklamadığı yanlışları ele almayı amaçlar. James’e (2013) göre yanlış çözümü dil öğrenimindeki başarısızlığın nedenlerini, sonuçlarını ve yapılan yanlışların sıklığını belirlemeye yardımcı olur. Dede (1985), yanlış çözümünün karşılaştırmalı çözüme bir seçenek olmadığını, onu tamamlayan bir yöntem olduğunu belirtir. Yanlış çözümü, amaç dilin kurallarına ilişkin yaklaşımların gözden geçirilmesini sağlar ve etkin bir katılımcı olarak öğrencinin öğrenme sürecine ilişkin kanıtlar sunar.

Corder’a (1967) göre, dil öğrenim sürecinde öğrencilerin yanlışlarının çözülmesinin üç boyutta katkısı vardır: İlk olarak, sistemli bir biçimde çözüme yapan öğretmene amacını ne kadar gerçekleştirdiğini gösterir. İkincisi, dilin nasıl öğrenildiği ya da edinildiği ve öğrencinin dili öğrenirken hangi izlem ve yöntemlerin işe yaradığıyla ilgili araştırmacılara veri sunar. Üçüncüsü, yanlış yapan öğrenci için bu yanlışlar öğrenmenin bir yoludur. Bu yararlar, yanlış çözümü yöntemini öne çıkarır.

Yanlışlar, yüzeysel yapı ya da derin yapıdaki görünüşleri; bilişsel-dilsel işleme süreçleri ve dil içi-diller arası aktarımlar açısından incelenebilir. Dilsel özellikleri işleme bakımından da farklı düzeylerde ele alınabilir. Dilbilimsel katmanlara göre irdelendiğinde olası kategoriler şunlar olacaktır:

- *sesbilim yanlışları* (phonological errors),
- *biçim-sesbilimsel yanlışlar* (morpho-phonological errors)
- *biçimbilim yanlışları* (morphological errors),
- *biçim-sözdizimsel yanlışlar* (morpho-syntactic errors),
- *sözdizimi yanlışları* (syntactic errors),
- *sözlüksel-anlamsal yanlışlar* (lexico-semantic errors),
- *edimsel yanlışlar* (pragmatic errors),
- *yazım yanlışları* (orthographic errors) vb.

Yanlışları dilbilimsel arakesitleri de gözeterek sınıflamak, kuşkusuz veriyi işleme zorluğunu ve kolaylığını aynı anda getirecektir. Bu nedenle olsa gerek alan yazınında genellikle Keshavarz'ın (1997, 2012) sınıflaması (yazım yanlışları, sesbilim yanlışları, sözcüksel-anlamsal yanlışlar, biçim-sözdizimsel yanlışlar) yaygındır. Diğer yandan çalışmanın odağına göre *yazım-heceleme* (spelling) ve *okuma* (reading) yanlışları gibi başlıkları kullanan araştırmalar (Abu-Rabia & Taha, 2004; Masterson & Apel, 2010) da bulunmaktadır. Kapsama giren araştırmalarda genellikle dilbilimsel arakesitlere yer verilmediğinden, bu çalışmada Keshavarz'ın (1997) sınıflaması kullanılmış; yalnızca bu sınıflamadaki biçim-sözdizimsel yanlışlar, biçimbilimsel ve sözdizimsel yanlışlar biçiminde ayrılarak değerlendirilmiştir. Dolayısıyla her bir dilbilimsel bileşen ayrı bir inceleme başlığı (yazım yanlışları, sesbilim yanlışları, sözcüksel-anlamsal yanlışlar, biçimbilim yanlışları, sözdizim yanlışları) olmuştur.

2. Yöntem

Yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin yazılı metinlerindeki yanlışlarla ilgili araştırmaların bulgularını birleştiren bu çalışmada sistematik derleme yaklaşımı kullanılmıştır. Sistematik derleme, belirli bir araştırma sorusunu yanıtlamak ya da soruna çözüm bulmak için, o alanda yayımlanmış bütün araştırmaların önceden belirlenmiş uygunluk ölçütleri kullanılarak kapsamlı bir şekilde taranması; çalışmaların geçerliğini yansız olarak değerlendirdikten sonra derlemeye alınacak çalışmaların bulgularının sistemli bir biçimde birleştirilmesidir. Sistematik derleme çalışmasının sonucunda güvenilir bulgulara ulaşabilmek için süreç, sistemli, açık ve yinelenebilir olmalıdır (Green vd., 2008; Lasserson vd., 2019).

Sistematik derleme, belirli bir alanda yapılan araştırmaların yönetsel eğilimlerinin zamanla uğradığı değişimleri göstermesi açısından da önemlidir (Demir ve Koçyiğit, 2018). Petticrew ve Roberts (2006), sistematik derlemenin geniş bilgi birikimlerini anlamlandırmak için önemli bir yöntem olduğunu belirtir. Bu yöntem neyin işe yarayıp neyin yaramadığına ve diğer birçok sorunun yanıtına katkıda bulunur. Sistematik derleme aynı zamanda belirsiz alanların belirlenmesi ve yeni araştırmalara gereksinim duyulan; ancak az ilgi gösterilen ya da hiç çalışma yapılmayan alanların saptanmasında da kullanılan bir yöntemdir. Sistematik derleme ile meta-analiz araştırmaları, zaman zaman karıştırılır. Sistematik derleme, meta-analizi de kapsayan bir üst kavramdır ve incelenen çalışmaların sonuçlarını çözümlenmek ve özetlemek için meta-analiz de dahil olmak üzere çeşitli yolları seçebilir. Her sistematik derleme, meta-analiz yolunu seçmek zorunda değildir (Moher vd., 2009).

Bu çalışmaya alınan araştırmaların nicel bulguları, yeniden sınıflanmış, birleştirilmiş ve böylece büyük ölçekli bir veri tabanı oluşturulmuştur. Ortaya çıkan veri tabanında katılımcı sayısının büyüklüğü ve kapsamın genişliği sayesinde büyük resmin tanımlanması olanaklı hale gelmiştir.

2.1. Veri Tabanının Oluşturulması

Bulguları birleştirilen araştırmalar, şu ölçütlerle seçilmiştir:

- Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin yazılı metinlerindeki yanlışları inceleyen araştırmalar
- 2000-2021 yılları arasında yapılan araştırmalar
- Bulguları, dilbilgisiyle ilgili olan araştırmalar
- Nicel bulgular içeren araştırmalar

"Yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin yanlışları/hataları", "yanlış çözümlenmesi", "hata analizi", "hata çözümlenmesi" ve "error analysis" anahtar söz öbekleri kullanılarak arama yapılmış, toplam 39 makale ve 33 teze ulaşılmıştır. Bunlar, Tablo 1'de sunulan tanımlama, ayırma ve çalışmaya katma ölçütlerine göre ön incelemeden geçirilmiştir.

Tablo 1. Tanımlama, Ayırma ve Çalışmaya Katma Süreci

Tanımlama	Yapılan tarama sonucu erişilen ve tekrar edilen araştırmalar çıkarıldıktan sonraki kayıt sayısı: 39 makale, 33 tez
Ayırma/dışlama	2000 öncesinde yazılması Sözlü dil/sesletim becerileriyle ilgili yanışların incelenmesi Bulgularının dilbilgisel olmaması Çalışma grubunun uygun olmaması (iki dilli çocuk katılımcılar vb.) Sayısal (nicel) veri içermemesi
Uygunluk ve kapsama alma	Çalışmaya uygun, çözümlemeye katılan araştırma sayısı: 39

Sonuçta seçilme ölçütlerine uygun olan toplam 19 makale ve 20 tezin çözümlenmesine karar verilmiştir. Çözümlemeye alınan 39 araştırmanın toplam katılımcı sayısı 3091'dir.

2.2. Verilerin Çözümlenmesi

Verilerin incelenmesinde, içerik çözümlemesi (sıklık çözümlemesi) kullanılmıştır. Verilerin yeniden sınıflanmasında, alan yazınından yararlanılarak geçerli bir dilbilimsel sınıflama kullanılmış ve yanış örneklerinin sıklıkları ve dağılımı belirlenmiştir.

Çözümleme sürecini kolaylaştırmak için araştırmacılar tarafından bir çizelge oluşturulmuş; araştırmaların katılımcı sayısı, verilerin toplandığı kurum, katılımcıların düzeyi, katılımcıların ülkesi/uyruğu (anadili), sayısal veri içirme durumu, yanışların sınıflanma biçimi bu çizelgeye işlenmiştir (bkz. Tablo 2). Bu çizelgede katılımcıların anadili bilgisi açık bir biçimde sunulamamıştır çünkü araştırmalardan bazıları katılımcıların ülke ve uyruğuyla ilgili bilgi verirken bazıları anadili bilgisini vermiştir.

Çözümlemesi yapılacak araştırmalar, "A1, A2, A3..." biçiminde abecesel sıralamaya uygun olarak çizelgede sunulmuştur.

Derlemeye alınan araştırmaların bulguları incelendiği zaman hem yanışları sınıflandırma konusunda hem de katılımcıların yazılı verilerindeki yanışları, nitel ve nicel olarak ele alma konusunda farklılık olduğu görülmüş, nicel bulgusu olmayan araştırmalar (Adalar-Subaşı, 2010; Boylu, 2014; Boylu ve Başar, 2015; Çerçi vd., 2016; İnan, 2013; Kara, 2010; Sarıca ve Od, 2015; Temizyürek ve Ünlü, 2018; Yağmur-Şahin, 2013) dışarıda bırakılmıştır. Bu çalışmalar, öğrenenlerin yazılı metinlerindeki yanışlarını, sayısal veri olmaksızın örneklerle açıklamışlardır.

İncelenen araştırmalarda, aynı yanış türüyle ilgili farklı başlıklar/kategoriler ya da farklı sınıflama ölçütleri kullanıldığı görülmüştür. Türkçe alan yazınında tüm çalışmaları kapsayacak ortak bir sınıflama olmadığı için araştırmacılar tarafından tüm çalışmaları kapsayacak geçerli bir sınıflama seçilmesi gerekmiş; bu çerçevede Keshavarz'ın (1997) sınıflamasına dayanılarak her bir dilbilimsel bileşen ayrı bir inceleme başlığı olacak biçimde çözümleme yapılmıştır. Dolayısıyla incelenen araştırmaların bulguları, *sesbilim yanışları*, *biçimbilim yanışları*, *sözdizimi yanışları*, *sözcüksel-anlamsal yanışlar ve yazım yanışları* olarak beş ana başlık altında değerlendirilmiştir.

Sistemik derleme araştırmaları, ikincil veriye dayanır. Başka bir ifadeyle var olan araştırma verilerini/bulgularını kullanır. Bu tür, ulamların/kodların hali hazırda olduğu araştırma verilerinin sayısal bulgularının yeniden derlendiği çalışmalarda çapraz denetim ve *akran/uzman denetimi* (peer debriefing) yapılabilir. Bu işlemler, inanılabilirlik-güvenilirlik konusunda alınabilecek temel önlemlerden biridir (Creswell, 2014, s.202). Bu çalışmada, araştırmacılar verileri bir araya getirmiş ve terminoloji birliğini sağlamıştır; daha sonra araştırmacılarından biri çapraz denetlemeyi yapmış, araştırma dışında bir uzman da çözümlemeyi ve dilbilimsel terminolojiyi gözden geçirmiştir.

Tablo 2. Derlenen Araştırmalara İlişkin Temel Bilgiler

Kod	Yazar(lar)	Tür	Katılımcı Sayısı	Düzeş	Ülke/ Uyrık	Nicel Veri	Yanlıları sınıflama biçimi
A1	Ak Başoğul ve Can (2014)	Makale	200	Tüm düzeşler	Karma	Var	Dilbilgisel Yazım
A2	Altıntop (2016)	YL tezi	290	Tüm düzeşler	-	Var	Ek yanıları
A3	Arat (2021)	Makale	10	A2	Sudan	Var	Ses bilgisi, biçim bilgisi, sözdizimi, sözlüksel-anlamsal, yazım ve noktalama
A4	Arhan (2015)	YL tezi	75	A1, A2	Mısır	Var	Biçim bilgisi, ad durum ekleri, sözcük bilgisi
A5	Atağul ve Cevher (2015)	Makale	86	A1, A2	Afrikalı Öğrenciler	Var	Hâl ekleri kullanımı ile ilgili yanıları
A6	Atalan (2017)	YL tezi	60	C1	-	Var	Biçimbilimsel, sözdizim, sözlüksel anlamsal, yazım ve noktalama
A7	Baki (2021)	Doktora tezi	84	A1, A2, B1, B2	Makedon, Arnavut ve Boşnak	Var	Ses bilgisi yanıları, şekil bilgisi yanıları, sözdizimi yanıları, anlambilimi yanıları, yazım ve noktalama yanıları
A8	Barcin (2019)	Makale	28	B2	Kırgız	Var	Ek yanıları
A11	Boylu vd. (2017)	Makale	50	B1	Karma	Var	Ses bilgisi yanıları, dilbilgisi yanıları, sözdizimi yanıları, sözcük bilgisi, noktalama yanıları
A12	Bölükbaş (2011)	Makale	20	-	Arap	Var	Dilbilgisi yanıları, sözdizimi yanıları
A13	Büyükkiz ve Hasırcı (2013)	Makale	42	B2	Karma	Var	Sözcük seçimi yanıları, yazım yanıları
A14	Ceran vd. (2015)	Makale	1	B1	Japonya	Var	Dilbilgisi yanıları, sözdizimi yanıları
A16	Çetinkaya (2015)	Makale	50	B2	-	Var	Sözcük seçimi yanıları, yazım-noktalama
A17	Çetintaş (2017)	YL tezi	16	C1	Karma	Var	Sesbilimsel, biçim ve sözdizimsel, sözcük anlamsal, süreç temelli yanıları
A18	Demiriz ve Okur (2019)	Makale	19	C1	Karma	Var	Dilsel: yazımsal, sözlüksel-anlamsal
A19	Duman (2013)	Makale	55	-	Kırgızistan	Var	Sözdizimsel, biçimbilimsel
A20	Elsawah (2016)	YL tezi	220	Orta Düzeş	Karma	Var	Bilişsel işleme: eksiltme, ekleme, değiştirme, yer değiştirme
A21	Elturan (2019)	YL tezi	6	Türkçe Hazırlık	Karma	Var	İletişimsel: bölümsel, bütünsel
A22	Emek (2021)	Makale	41	A1, A2	Cezayir	Var	İsim çekim ekleri
A23	Erdem vd. (2015)	Makale	35	B1	Gürcü	Var	Ses bilgisel, biçim bilgisel, sözdizimsel, anlamsal, kullanımsal
A24	Esawi (2015)	YL tezi	34	C1	-	Var	Ad durum biçimbirimleriyle ilgili yanıları
A25	Gezer ve Kıymık (2018)	Makale	11	B1	Irak, Mısır, Suriye, Libya	Var	Sözcük kullanımları yanıları
A26	Gürler (2019)	YL tezi	27	B1	Suriye	Var	Yazım yanıları
A27	Güven (2007)	YL tezi	150	Tüm düzeşler	-	Var	Yazım ve noktalama, dilbilgisel, sözcüksel, sözdizimsel
A28	İslioğlu (2014)	Makale	30	A1, A2	-	Var	Ses bilgisi, biçim bilgisi, sözdizimi, sözcük seçimi, yazım-noktalama
							Yazım, dilbilgisi, ses olayları, çatı, eylemsi ve sözdizimi yanıları
							Yazım, morfoloji, leksikoloji, sözdizimi
							Ses bilgisi yanıları, şekil bilgisi yanıları, Sözdizimi
							Dilsel: yazım, noktalama ve ses bilimsel hatalar; biçim bilimsel-sözdizimsel hatalar; sözlüksel-anlamsal hatalar, sözdizimsel hatalar, yazım ve noktalama hataları
							Bilişsel işleme: eksiltme, ekleme
							Ad durum biçimbirimleri
							Nesne durum eki

Tablo 2. Derlenen Araştırmalara İlişkin Temel Bilgiler (devamı)

Kod	Yazar(lar)	Tür	Katılımcı Sayısı	Düzeş	Ülke/ Uyrık	Nicel Veri	Yanlışları sınıflama biçimi
A29	Islıoğlu (2015)	Doktora tezi	51	A1, A2	-	Var	Çekim ekleri, çekim eklerinin sözcüklere ulanması sırasında ses olaylarıyla ilgili yaşanan sorunlar
A31	İpek (2020)	YL tezi	53	Orta Düzey	Somali	Var	Sesbilgisi yanışları, sözcük-anlam yanışları Biçimbilgisi yanışları, sözdizimi yanışları İmlâ ve noktalama yanışları
A32	Kahraman (2019)	YL tezi	80	A1, A2	-	Var	Biçim bilgisel yanışlar, anlam bilimsel yanışlar, sözdizimsel yanışlar, ses bilgisel yanışlar, yazım ve noktalama yanışları
A34	Kırbaş (2017)	YL tezi	48	A2	Ürdün	Var	Biçim bilgisel yanışlar, anlam bilgisi yanışları, sözdizimi yanışları, ses bilgisi yanışları, yazım ve noktalama yanışları
A35	Msakhuradze (2019)	YL tezi	43	A1, A2, B1, B2	Gürcistan	Var	Ad durum ekleri
A36	Nurlu ve Kutlu (2015)	Makale	94	A1	Afganistan	Var	Yazım yanışlıkları, ek yanışlıkları Kelime yanışlıkları
A37	Orhan (2018)	YL tezi	50	B1	-	Var	Sözcük yanışları, sözdizimsel yanışlar Sezdzizimsel yanışlar, biçimbilimsel yanışlar
A38	Önder (2017)	YL tezi	65	A2, B1, B2	Karma	Var	Sözdizimsel yanışlar, anlambilimsel yanışlar, yazım ve noktalama yanışları
A39	Polat (2014)	Doktora tezi	850	Tüm düzeyler	Rus	Var	Çok fazla kategori var.
A42	Tekeli (2020)	YL tezi	20	B2	Karma	Var	Yazım, noktalama ve ses bilgisel, Biçim – sözdizimsel, sözcük – anlamsal Süreç temelli, unutmaya kaynaklı, ekleme kaynaklı
A44	Tolar (2019)	YL tezi	40	B2	-	Var	Ses özellikleri yanışları, imlâ yanışları, noktalama işaretleriyle ilgili yanışlar
A45	Tunçel (2013)	Makale	8	Temel Seviye	Belarus	Var	Harf ve noktalama ile ilgili yanışlar, ek yanışları, kelime yanışları
A47	Yılmaz (2015)	Makale	27	B1	Karma	Var	Harflerin yazımı, ek yanışları, kelime anlamı ve bağdaşıklık kurma, yazım kuralları ve noktalama
A48	Yılmaz ve Bircan (2015)	Makale	22	A2	Karma	Var	Sözcük seçimi kaynaklı, sözdizimi kaynaklı Dilbilgisi kaynaklı, imla ve noktalama kaynaklı

Sistemantik derlemede dış geçerlik, sonuçların ne kadar genellenebilir olduğuyla ilgilidir. Bu çalışmada ölçütlere uygun tüm çalışmalar incelendiği için, sonuçların genellenebilirliğinin yüksek olması beklenmektedir. Yanlılık konusunda alınacak önlemler ise çalışmanın iç geçerliğini artıracaktır (Boutron vd., 2019; Thompson vd. 2012). Bu çalışmada belirlenen yıl aralığında yapılan, yazılı metinlerle yürütölen ve nicel bulgusu olan tüm araştırmalar incelemeye dahil edilerek yanlılıkla ilgili sorunlar aşılmaya çalışılmıştır. Dolayısıyla bu derlemede, kapsamlı ve yansız bir sayısal betimlemeye ulaşmak adına ölçütleri sağlayan tüm araştırmalar değerlendirilmiştir. Çalışmanın olası en önemli zaıflığı ise derlemeye dahil edilen çalışmaların geçerli veya güvenilir olmayan bulgular içermesi olasıdır.

2.3. Etik

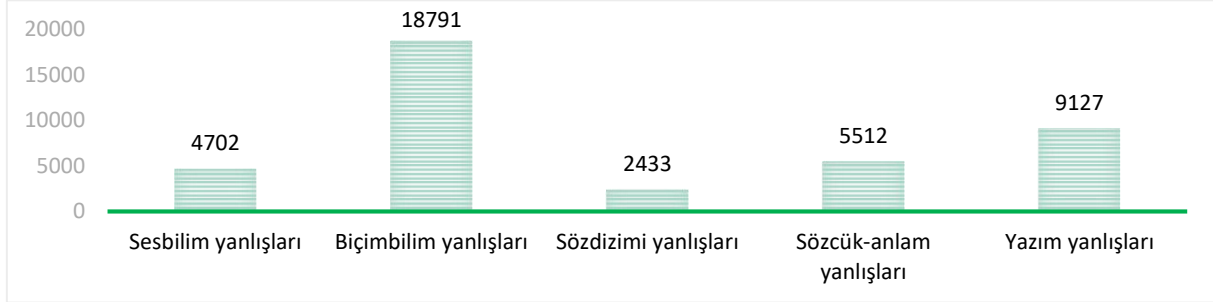
Bu çalışma, açık erişimli yayınlardan derlenen bir veri tabanı kullanılarak yürütöldüğu için etik kurul onayı gerektirmemektedir.

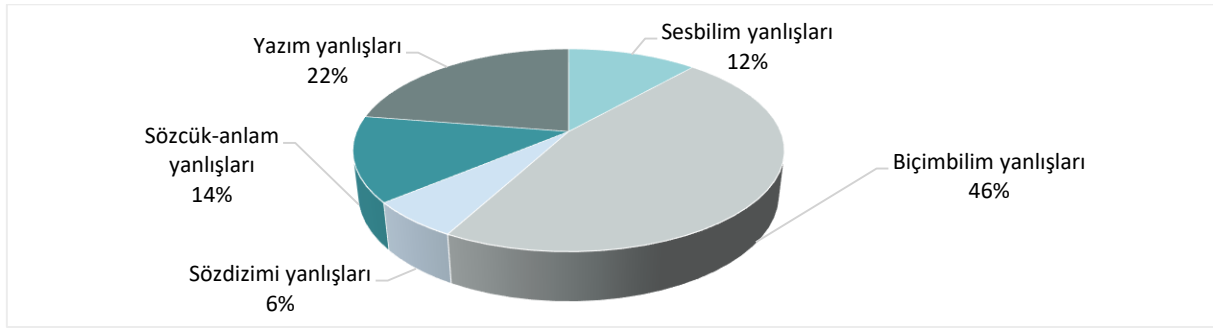
3. Bulgular

İncelenen araştırmaların sayısal bulguları², *sesbilim*, *biçimbilim*, *sözdizimi*, *sözcük-anlam* ve *yazım yanlışları* ana başlıkları altında birleştirilip bütüncül bulgular elde edildiğinde toplam yanlış sayısı (s³: 40565) içinde en çok yanlış yapılan dilbilgisel alanın “biçimbilim” olduğu, açık bir biçimde göze çarpmaktadır.

Şekil 1. Yanlışların Dilbilgisel Alanlar Açısından Sayısal Görünümü

Şekil 2. Yanlışların Dilbilgisel Alanlar Açısından Dağılımı

Görülen yığılmanın “biçimbilim” dizgesinde olması (%46); akademinin Türkçede biçimbilim verisi toplamaya eğilimi olmasıyla birlikte, dil kullanıcılarının da en çok yanlış biçimbilim dizgesinde sergiledikleri çıkarımını da işaret edebilir. Bu iki durum -*biçimbilim yanlışlarının çok olması ile bunları araştırmaya eğilimin artması*-, birbirini beslediğinden dolayı yanlış çözümlemesi alanında biçimbilimin önemli bir yer tuttuğunu söylemek yanlış olmayacaktır.

Yanlışların dağılımı dilbilimin temel alanları açısından ayrı ayrı ele alındığında ise ilk olarak sesbilim yanlışları ile başlamak uygun olacaktır.

3.1. Sesbilim Yanlışları

İncelenen araştırmalardaki sesbilim yanlışları, Tablo 3’te bir arada sunulmuştur. Birleştirme sürecinde sesbilim yanlışları, temelde *ünlülerle ilgili yanlışlar* (ünlü uyumu, ünlü daralması, ünlü düşmesi, ünlü türemesi, bağlayıcı ünlüler) ve *ünsüzlerle ilgili yanlışlar* (ünsüz benzeşmesi, ünsüz düşmesi, ünsüz türemesi) biçiminde ulamlanmıştır. Bunlar dışında bazı araştırmalarda seslerin ya da harflerin karıştırılması olarak ele alınan yanlış türüne de yer verilmiştir (bkz. Tablo 4).

² İncelenen araştırmalardaki bulgular, çoğunlukla yazarın beyanına göre alınmış; önemli düzeyde bir sorun yoksa çalışmanın bulguyu sunuş biçimine bağlı kalmıştır. Ancak çalışmaların çoğu saydam olmadığı için, öğrenci yanlışlarının farklı veya yanlış sınıflamalarının sorumluluğu o çalışmanın yazar(lar)ına aittir.

³ s: sıklık

Tablo 3. Ünlü ve Ünsüzlerle İlgili Yanlışlar

	Ünlü uyumu		/y/nin daraltıcı etkisi	Ünlü Düşmesi	Ünlü Türemesi	Bağlayıcı Ünlü	Ünsüz Benzeşmesi (Ötümlüleşme)	Ünsüz Benzeşmesi (Ötümsüzleşme)	Ünsüz Türemesi (İkizleşmesi)	Ünsüz Türemesi (Adıl /n/'s ve koruyucu ünsüzler)	Ünsüz Düşmesi
	Kalınlık-İncelik	Düzlük-Yuvarlaklık									
Ak Başoğul ve Can (2014)	Ses olayları ve uyumu ile ilgili yanlışlar= 116										
Arat (2021)	36	-	2	5		-	-	3	-		
Atalan (2017)	24	-	-	8		-	9	3	-		
Baki (2021)	168		12	2	15		12		4	48	8
Boylu vd. (2017)	Sesbilim yanlışları = 223*										
Ceran vd. (2015)	28	-	1	3		-	7	4	-		
Demiriz ve Okur (2019)	3		Ses olayları = 3								
Elsawah (2016)	152	16	-	8		-	10	14	19	22	
Emek (2021)	8		13	1		-	16	3	-		
Erdem vd. (2015)	Sesbilim yanlışlar= 15										
Esawi (2015)	49		-	3		-	-	-	14		
Gezer ve Kıymık (2018)	Ünsüzlerle ilgili yapılan yanlışlar= 20										
Gürler (2019)	18	-	-	-		-	3	-	-		
İslioğlu (2015)	-	-	64	10		153	111	91	-	335	
İpek (2020)	122	16	2	3		10	5	3	-	5	3
Kahraman (2019)	Sesbilim yanlışları = 279										
Kırbaş (2017)	300	112									
Orhan (2018)	30		-	-	-		43	16	-		
Önder (2017)	159	194	24	12			61		3	63	
Polat (2014)	70	40	-	30			50	8			
Tekeli (2020)	26	-	6	-			9	-	-		
Tolar (2019)	-	-	8	8	13		2	3	2		

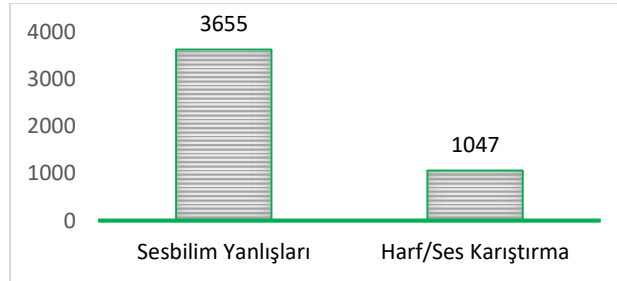
* Kimi araştırmalar, yanlışları alt ulamlara ayırmadan tek bir başlıkta ele almıştır.

Tablo 4. Seslerin (Harflerin) Karıştırılması

	/a/,/e/	/a/,/ı/	/a/,/u/	/e/,/i/	/e/,/ı/	/ı/,/i/	/o/,/ö/	/o/,/u/	/ö/,/ü/	/u/,/ü/	/b/,/p/	/c/,/ç/	/d/,/t/	/ğ/,/y/	/s/,/z/	/ş/,/s/	/u/,/ı/	/e/,/ı/	/b/,/v/
Ak Başoğul ve Can (2014)	Ses temelli yazım yanlışları = 445																		
Elsawah (2016)	13	5	62	-	55	11	21	20	39	13	20	2	3	2	-	-	-	-	-
Emek (2021)	-	-	-	-	-	-	52	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gürler (2019)	-	2	-	3	1	16	3	3	3	6	5	1	-	1	2	-	-	-	-
Nurlu ve Kutlu (2015)	29																		
Polat (2014)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	10	20
Tolar (2019)	-	-	-	-	-	23	7	-	-	19	9	7	8	-	-	-	-	-	-
Yılmaz (2015)	98																		

Sesbilim yanlışları başlığı altında ünlü uyumu, ünlü daralması, ünlü düşmesi, ünlü türemesi, bağlayıcı ünlüler, ünsüz benzeşmesi, ünsüz düşmesi ve ünsüz türemesiyle ilgili yanlışların ve harf/ses karıştırmanın incelendiği görülür.

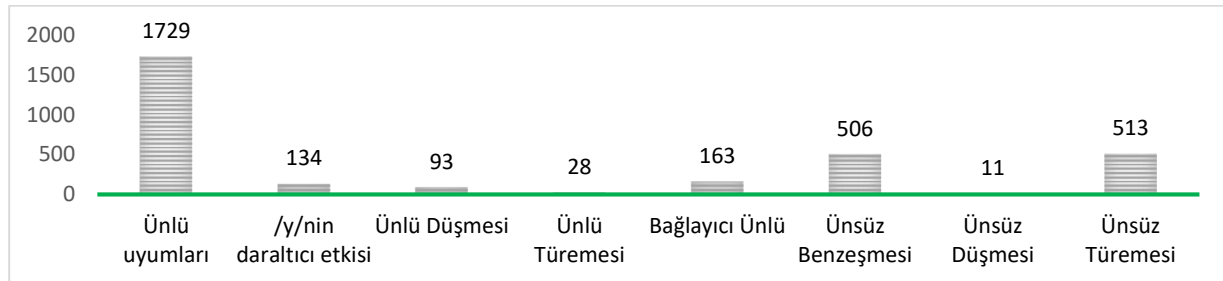
Şekil 3. Sesbilimsel Yanlışların Toplam Sayısı

Bunlar incelendiğinde, dil kullanıcılarının özellikle ünlü uyumlarıyla ilgili yanlış yaptığı anlaşılır. Nicel veri sağlayan araştırmalara göre, sesbilim yanlışlarının (s: 3655), toplam yanlış sayısı içinde, %9 oranında olduğu belirlenmiştir. Diğer yanlış türleriyle karışan ve özellikle yazım yanlışları ile birlikte ele alınabilecek ses/harf karışımlarına ilişkin ise 1047 yanlışın bildirildiği görülmektedir.

Sesbilim yanlışlarını, tek bir ana başlıkta (“sesbilim yanlışları” biçiminde) topluca ele alan çalışmaların yanı sıra alt türlere ayırarak görünür kılan çalışmalar da bulunmaktadır (bkz. Tablo 3). Tek bir ana başlıkta ele alınan yanlışlar, ayrı ayrı çözümlenemediğinden, yalnızca alt türlere ilişkin sayıları veren araştırmaların verileri birleştirildiğinde, sesbilim yanlışlarının Şekil 4’teki gibi bir dağılım sergilediği ortaya çıkar.

Şekil 4. Sesbilim Yanlışlarında Alt Türler

Buna göre en çok yanlışın ünlü uyumlarında yapıldığı; ayrıca ünsüz benzeşmesi ve ünsüz türemesinde de sık yanlış yapıldığı söylenebilir.

3.2. Biçimbilim Yanlışları

İncelenen araştırmalardaki biçimbilim yanlışları birleştirilerek, Tablo 5 ve Tablo 6’da sunulmuştur. Biçimbilim yanlışları, *ad çekimiyle ilgili yanlışlar* (çokluk eki, ad durum ekleri, iyelik ekleri, aitlik eki, ekeylem/koşaç, tamlama kurma ve diğer ad çekimi yanlışları), *eylem çekimiyle ilgili yanlışlar* (zaman, görünüş, kip; kişi, olumsuzluk, eylemsiler, çatı), *türetim ve diğer yanlışlar* ana başlıklarında ulamlanmıştır.

Biçimbilim dizgesinde toplam yanlış sayısının 18791 olduğu (%46) görülür. Yanlışları “biçimbilim yanlışları ya da dilbilgisi yanlışları” biçiminde tek bir ana başlıkta ele alan araştırmalar dışarıda bırakıldığında, biçimbilim yanlışları içinde en büyük paydayı *ad çekimiyle ilgili yanlışların* kapladığı ortaya çıkar (bkz. Şekil 5).

Tablo 5. Ad Çekimiyle İlgili Yanlışlar

	Durumla İlgili Yanlışlar												Tamlamalar*	
	Çokluk Eki	Yalın	Yükleme	Yönelme	Bulunma	Ayrılma	İlgi	İyelik	Aitlik	Ekeylem	Koşaç	Diğer	Ad	Sıfat
Ak Başoğul ve Can (2014)	56			377									272	
Altıntop (2016)	25	9	36	49	35	-	4	25				36	31	
Arat (2021)	11			33				7					11	
Arhan (2015)	-	-	57	56	25	20	-	37						
Atalan (2017)	52	-	116	67	35	14	-	60		26			30	16
Atağül Cevher (2015)	-	-	77	113	40	92	-							
Baki (2021)	41	-	84	62	46	16	18	109	5	7	44	35	44	
Barcin (2019)	-	-	7	1	-	2	3							
Boylu vd. (2017)	Biçimbilim yanlışları= 407**													
Bölükbaş (2011)	Dilbilgisi yanlışları= 61													
Büyükikiz ve Hasırcı (2013)	Dilbilgisi yanlışları= 400													
Ceran vd. (2015)	14			63				11		10			25	2
Çetinkaya (2015)	Biçimbilim yanlışları = 175													
Çetintaş (2017)	21	-	76	47	32	12	74	105						
Demiriz ve Okur (2019)	-	7	20	12	2	3	5					5	14	
Duman (2013)	-	-	71	38	37	17	-							
Elsawah (2016)	-	-	-	-	8	-	-					6		
Elturan (2019)	Dilbilgisi yanlışları= 39													
Emek (2021)	25			71				23					46	
Erdem vd. (2015)	31	-	93	18	7	6	-							

*Tamlama yanlışlarının, ad durum çekiminden ayrı ele alınması sorun oluşursa da burada özđün araştırmalara bağlı kalınmıştır.

**Kimi araştırmalar, yanlışları alt ulamlara ayırmadan tek bir başlıkta ele almıştır.

Tablo 6. Eylem Çekimiyle İlgili Yanlışlar

	Zaman (Tense) ve Kip (Mood)*										İmek eyleminin çekimi**	Olumsuz-	Eylemsiler			Türetim	Çatı	Diğer	
	Belirli Geçmiş	Belirsiz Geçmiş	Şimdiki Zaman	Geniş Zaman	Gelecek Zaman	Koşul	İstek	Gereklilik	Buyrum	Yeterlilik			Adlaştırma	Ortaç	Ulaç				
Ak-Başoğul ve Can (2014)	-	-	-	-	-	36	-	-	-	-	-	-	-	97	61	-	51		
Altıntop (2016)			25			9	-	4	-	-	-	25	6	-	-	-	29		
Arhan (2015)	Eylem çekimiyle ilgili yanlışlar = 36																		
Atalan (2017)			39			-	-	-	-	-	49	22	3	13	8	13	49	43	
Baki (2021)	3	3	21	12	3	-	-	-	-	-	7	23	-	13	27	13	26	22	12
Barcin (2019)						5							-	-	-	-	5		3
Ceran vd. (2015)					23						5	15	4		14			8	32
Demiriz ve Okur (2019)								9											11
Elsawah (2016)	15	-	10	25	7	5	-	-	-	14	-	-	-	-	-	-	-		43
Emek (2021)			41			-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Erdem vd. (2015)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20	-		29				
Esawi (2015)			10					6			-	2	-	3	12	11	36	22	
Gezer ve Kıymık (2018)									5										4
Gürler (2019)			4			-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
İsloğlu (2015)	82	12	167	22	16	-	-	2	-	-	11	215	-	-	-	-			
İpek (2020)			48					7			-	53	3	-	-	-	67	22	
Kırbaş (2017)														28	17	7	19		
Nurlu ve Kutlu (2015)			10			-	-	-	-	-	-	12	-	-	-	-			1
Orhan (2018)			4			-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Önder (2017)								136				80	-	-	-	-	82	46	
Polat (2014)	15	-	50	340	45	324	89	138	53	120	399	47	-	300	250	440	101	145	15
Tekeli (2020)					5						-	-	-		5			5	
Tolar (2019)	Eylem çekimiyle ilgili yanlışlar: 25																		

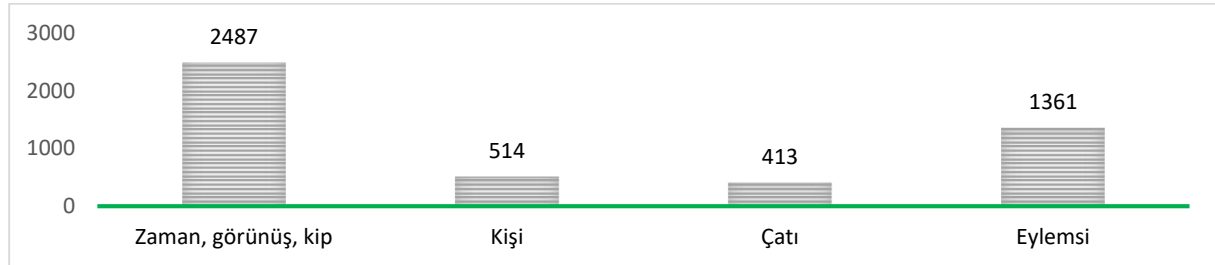
*İncelenen araştırmalarda genellikle geleneksel dilbilgisinden yararlanıldığı için zaman ve kip yanlışlarının, *görünüş* (aspect), *zaman* ya da *kip* ulamlarından hangisiyle ilgili olduğunu anlamak, ham verileri incelenmeden olanaksız olacağından çalışmaların özđün verilerine yer verilmiştir.

**Birleşik zaman çekimi, temelde "imek" eyleminin çekimi olduğundan böyle adlandırılmıştır. Ayrıntılı açaıklama için bkz. Uzun (2004, s.158)

şekil 5. Biçimbilim Yanlışları

Ad çekiminde yapılan yanışlar, ayrıntılı çözümlendiğinde, en çok yanış gözlenen dilbilgisel ulamın “ad durum ekleri” olduğu görölr. Yine durum ekleriyle ilgili olarak “tamlama kurma”da da sıkça yanış yapıldığı belirlenmiştir.

şekil 6. Ad Çekimiyle İlgili Yanlışlar**şekil 7. Eylem Çekimiyle İlgili Yanlışlar**

Eylem çekiminde en çok yanış gözlenen dilbilgisel ulamın zaman, görünüş, kip kullanımından kaynaklandığı ileri sürülebilir. Burada kişiyi kodlamada yapılan yanışların sözdizimindeki “uyum” başlığı ile ilgili olup olmadığı açık değildir.

3.3. Sözdizimi Yanlışları

Araştırmalarda sözdizimi yanışları, *dizimden kaynaklanan yanışlar*, *öğe eksikliği*, *gereksiz sözcük kullanımı*, *özne-yüklem uyumu*, *birleşik tümce kurulumu* ve *diğer yanışlar* biçiminde ulamlanmıştır. Bunlara Tablo 7’de yer verilmiştir. Genellikle sözdizimi yanışları, tek bir ana başlık altında alt başlıklara ayrılmadan incelenmiştir. Bu ulamdaki yanışlar (s: 2433), toplam yanış sayısının % 6’sıdır. Yanlışları tek bir ana başlıkta ele alanlar dışarıda bırakılarak diğer araştırmalar incelendiğinde -yani alt türlerle ilişkin sayıları veren çalışmaların verileri birleştirildiğinde- en yaygın yanışın “dizim (öğelerin dizilişi, söz ve söz öbeklerinin sıralanışı vb.)” ile ilgili olduğu belirlenmiştir. “Birleşik tümce kurulumu”, “öbek kurulumu” ve “özne-yüklem uyumu” da en sık yanış yapılan alanlardır.

Tablo 7. Sözdizimi Yanlışları

	<i>Dizim</i>	<i>Öğe Eksikliği</i>	<i>Gereksiz sözcük Kullanımı</i>	<i>Özne-Yüklem Uyumu</i>	<i>Birleşik tümce kurulumu</i>	<i>Diğer</i>
Ak-Başoğul ve Can (2014)	90	-	-	48	-	
Arat (2021)	Sözdizimi yanlışları = 13					
Atalan (2017)	61	-	-	7		10
Baki (2021)	43	-	-	22	-	100
Boylu vd. (2017)	Sözdizimi yanlışları = 23					
Bölükbaş (2011)	Sözdizimi yanlışları = 49					
Büyükikiz ve Hasırcı (2013)	Sözdizimi yanlışları = 127					
Ceran vd. (2015)	7	-	-	9	-	11
Çetinkaya (2015)	Sözdizimi yanlışları = 57					
Demiriz ve Okur (2019)	1	-	-	9	-	
Elsawah (2016)	-	-	-	-		4
Elturan (2019)	Sözdizimi yanlışları = 5					
Emek (2021)	56	-	-	7		34
Erdem vd. (2015)	Sözdizimi yanlışları = 19					
Esawi (2015)	10	-	-	9		17
Gezer ve Kıymık (2018)	Sözdizimi yanlışları = 17					
Gürler (2019)	6	-	-	-	-	
İpek (2020)	42	-	-	8	-	
Kahraman (2019)	Sözdizimi yanlışları = 235					
Kırbaş (2017)	Sözdizimi yanlışları = 18					
Nurlu ve Kutlu (2015)	6	-	-	-	-	8
Orhan (2018)	12	-	-	6	-	
Önder (2017)	242	259	82	127	155	
Polat (2014)	166	-	-	70	-	
Tekeli (2020)	Sözdizimi yanlışları = 16					
Tolar (2019)	Sözdizimi yanlışları = 27					
Yılmaz ve Bircan (2015)	Sözdizimi yanlışları = 83					

Tablo 8. Sözcüksel-Anlamsal Yanlışlar

	Yanlış Sözcük	Gereksiz Sözcük	Sözcük Eksikliği	Eylemlerin Kullanımı	Adların Kullanımı	Sıfatların Kullanımı	Belirteçlerin Kullanımı	Adılların Kullanımı	İlgeçlerin Kullanımı	Bağlaçların Kullanımı	Başka dilden aktarım	Deyim ve kalıp sözlerin kullanımı
Arat (2021)												
Atalan (2017)	138	79	-	-	-	-	-	-	6	47	17	
Baki (2021)	205	-	162	-	-	-	-	-		103	35	
Boylu vd. (2017)	Sözcük bilgisi yanlışları = 627											
Bölükbaş (2011)							58					
Büyükkız ve Hasırcı (2013)							185					
Ceran vd. (2015)	23	12	-	-	-	-	-	-	5	4		
Çetinkaya (2015)	Sözcüksel-anlamsal yanlışlar = 52											
Demiriz ve Okur (2019)	30	12	10	-	-	-	-	-	-	4		
Elsawah (2016)	131	30	11	31	-	-	-	-	-	-	-	
Elturan (2019)	Sözcük seçimi veya sözcük eksikliği = 23											
Emek (2021)	55	-	130*	-	-	-	30			22		10
Erdem vd. (2015)	65	-	-	-	-	4	-	-	-	-		15
Esawi (2015)	-	-	-	37	22	16	14	5	12	13		
Gezer ve Kıymık (2018)	Sözvarlığı kaynaklı yanlışlar = 8											
Gürler (2019)	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	43	
İpek (2020)	120	54	104	-	-	-	-	-	-	-		
Kahraman (2019)								340				
Kırbaş (2017)**	105	33	71	-	-	-	-	-	22	69		
Nurlu ve Kutlu (2015)	Sözcük yanlışları = 18											
Orhan (2018)	-	-	-	15	-	-	-	-	-	39	39	
Önder (2017)							479					
Polat (2014)	214	34	-	35	-	28	129	5	-	258	573	
Tekeli (2020)	Sözcüksel – anlamsal yanlışlar = 15											
Tunçel (2013)	Sözcük yanlışları = 22											
Yılmaz (2015)	Sözcük anlamında ve bağdaşıklık kurmada yapılan yanlışlar = 52											
Yılmaz ve Bircan (2015)	Yanlış sözcük seçimi = 66											

*Emek (2021) “yanlış ve eksik sözcük kullanımı” ile ilgili yanlışları sözdizimsel yanlışlar ulamında değerlendirmiştir. Yanlış sayısını toplu olarak vermiştir.

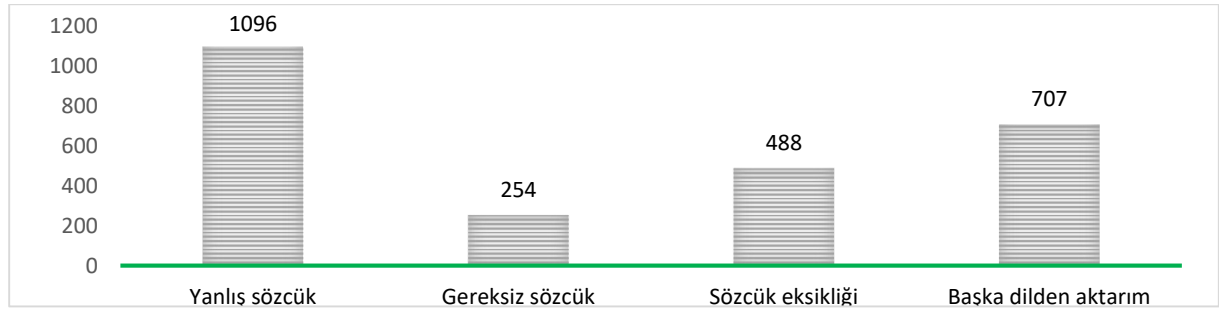
**Kırbaş (2017) diğer dillerin etkisinden kaynaklanan yanlışları sözcük yazımındaki yanlışlar ulamı başlığında, eksik, fazla ve yanlış harf yazımı ile beraber değerlendirmiş ve sonucunu da toplam yanlış sonucu (n=202) olarak vermiştir.

3.4. Sözcüksel-Anlamsal Yanlışlar

Araştırmalarda, sözcüksel-anlamsal yanlışlar başlığında, “sözcük seçimi”, “eksik-gereksiz sözcük kullanımı” gibi anlamsal ulamların yanı sıra; “eylem, ad, sıfat, belirteç, adıl, ilgeç, bağlaç kullanımı” gibi dilbilgisel ulamların da kullanıldığı görülmüştür (bkz. Tablo 8). Bu yanlışların, sözdizim dizgesiyle de ilgili olabileceği açıktır. Ancak çoğu çalışma, dilbilgisel sözcük kategorilerini ayrıca ele almıştır. Bunların dışında anadili ya da başka yabancı dil aktarımından kaynaklı yanlışlara ve uyumsuzluklara değinen araştırmalar bulunmaktadır.

Sözcüksel-anlamsal yanlışlar birleştirildiğinde, bu kategorideki yanlış sayısının (s: 5512) toplam yanlış sayısının %14’ünü oluşturduğu görülür.

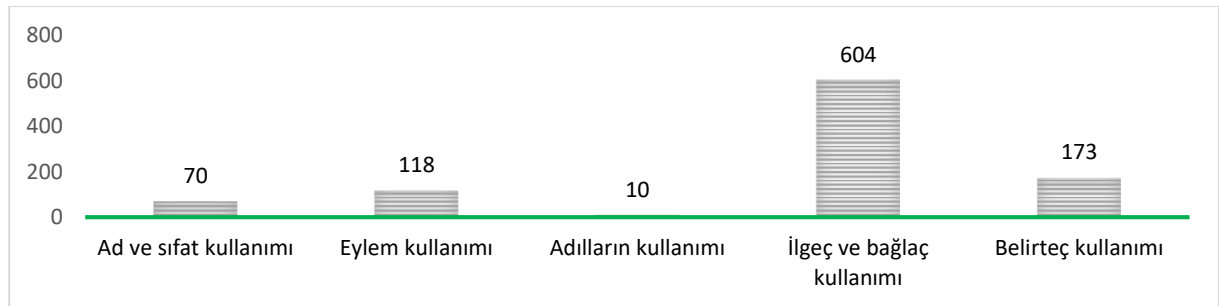
Şekil 8. Sözcüksel-Anlamsal Yanlışlar

Sözcüklerin yanlış kullanılması kategorisi en sık görülen yanlış türüdür. Aynı zamanda sözcüklerin eksik kullanılması ve başka dillerden aktarım nedeniyle yapılan yanlışlar da öne çıkmaktadır.

Sözcüksel-anlamsal yanlışları dilbilgisel ulamlar çerçevesinde (sıfat, ad, eylem, belirteç, ilgeç, bağlaç, adıl gibi) ele alan araştırmalardaki bulgular birleştirildiğinde, ilgeç ve bağlaç kullanımına bağlı yanlışların çok yaygın olduğu göze çarpar. Ad ve sıfat kullanımı ya da eylem kullanımı gibi başlıklarda ne tür yanlışlardan söz edildiği ise açık değildir.

Şekil 9. Dilbilgisel Ulamlarda Sözcüksel-Anlamsal Yanlışlar

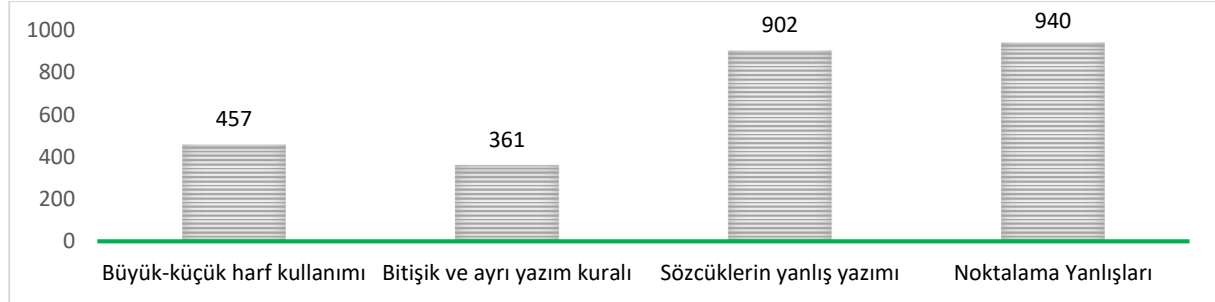
3.5. Yazım Yanlışları

Yazım yanlışlarını birleştirme sürecinde yanlışlar; ses temelli yazım yanlışları, sözcüklerin yazımına ilişkin yanlışlar, büyük-küçük harf kullanımına ilişkin yanlışlar, bağlaç yazımıyla ilgili yanlışlar, bitişik ve ayrı yazım kuralına ilişkin yanlışlar ve noktalama yanlışları olarak sınıflanmıştır.

Yazım yanlışları (s: 9127), toplam yanlış sayısının %22’si oranındadır. Bu ulamdaki yanlışları “yazım ve noktalama yanlışları” olarak tek bir ana başlık altında değerlendiren çalışmaların bulguları dışarıda tutulduğunda, noktalama işaretlerinin kullanımı ve sözcüklerin yanlış yazılmasıyla ilgili

yanlışların çok yaygın olduğu görülür (bkz. Şekil 10). Noktalama ulamı içinde özellikle nokta ve kesme işaretinin kullanımında daha çok yanlış yapıldığı anlaşılır. Ses temelli yazım yanlışları da sık yanlış yapılan alanlardandır.

Şekil 10. Yazım Yanlışları

5. Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin yanlışlarını sınıflandırma, bu yanlışlarla ilgili eğilimleri-sıklığı belirleme ve böylece bütüncül bir bakış açısı geliştirme hedefli bu çalışmada, 39 araştırmanın nicel bulguları birleştirilmiştir. Bu süreçte, *yanlışların sınıflandırılmasında ortak bir kavramsal çerçeve olmaması ve yanlış sınıflandırma yapılması; ortak terimce kullanılmaması, katılımcı sayılarındaki bakışsızlık, anadili Arapça olan katılımcıların en büyük paydayı kaplaması, biçimbilim alanına ağırlık verilmesi, bazı araştırmalarda verilerin ve sürecin saydam olmaması gibi* kimi güçlükler yaşanmasına karşın “büyük resmin” ortaya çıkarılması olanaklı olmuştur.

Türkçe öğrenenlerin yanlışları, *sesbilim, biçimbilim, sözdizimi, sözcük-anlam ve yazım yanlışları* başlıkları altında derlendiğinde, toplamda 40565 yanlış dil kullanımının bildirildiği görülmüştür. Toplam yanlış kullanımın %46’sını biçimbilim yanlışları oluşturmaktadır. Yazım yanlışları %22, sözcüksel-anlamsal yanlışlar %14, sesbilim yanlışları %12, sözdizimi yanlışları ise %6’dır.

39 çalışmadan elde edilen bulgulara göre, biçimbilim yanlışları toplam yanlış sayısının yaklaşık yarısını oluşturmaktadır. Biçimbilim yanlışları başlığı altında *ad çekimiyle ilgili yanlışlar, eylem çekimiyle ilgili yanlışlar, türetim ve diğer* kategoriler incelenmiştir. En fazla yanlışın yapıldığı alt başlık *ad çekimidir*. Ad çekiminde ise en çok yanlış *durum çekimindedir*. Eylem çekiminde *zaman, kip, görünüş* kategorisinde yanlış oranları yüksektir.

Sözcüksel-anlamsal yanlışlarda; sözcük seçimi, sözcüklerin eksik-fazla kullanımı, tümce kuruluşlarında yanlış eylem seçimi ve anadilinin-diğer yabancı dillerin olumsuz aktarımı başlıklarında yanlış kullanımlar gözlenmiştir. Burada örneklemedeki çoğu çalışmanın sözcüksel-anlamsal yanlışları, biçimbilim yanlışlarından nasıl ayırdığını açıklamadığını da vurgulamak gerekir.

Sesbilim yanlışları, toplam yanlışın %12’sidir (s: 4702). Bu ana başlık altında *ünlülerle ilgili yanlışlar* (ünlü uyumu, ünlü daralması, ünlü düşmesi, ünlü türemesi, bağlayıcı ünlüler), *ünsüzlerle ilgili yanlışlar* (ünsüz benzeşmesi, ünsüz düşmesi, ünsüz türemesi) ve *ses/harf karıştırma* kategorileri incelenmiştir. En çok yanlış görülen sesbilim alanları, ünlü uyumları, ünsüz benzeşmesi ve ünsüz türemesidir. Ses/harf karıştırma konusunda ise sorunun *yazımla* (orthographic) mı yoksa *sesle* (phonic) mi ilgili olduğu kolayca belirlenemeyeceğinden, burada bir ayrıma gidilmemiştir.

Sözdizimi yanlışları, en az yanlışın görüldüğü ulamdır. İncelenen araştırmalardan bazıları, sözdizim yanlışlarını ayrı ele almış, bazıları ise biçimbilim yanlışlarıyla birlikte (biçim-sözdizimsel) değerlendirmiştir. Bu durum, sözdizimi yanlışlarının daha az görüldüğü yanlışlığına yol açabilir. Bu nedenle yanlış eğilimleri belirlenirken biçimbilim ve sözdizimi ara kesiti göz önüne alınmalıdır. Eldeki

bulgulara göre bu kategoride, tümcede söz dizilimi ve uyum kullanımından kaynaklanan yanlışlar öne çıkmaktadır.

Yazım yanlışları ses temelli yazım yanlışları (ses-harf karıştırma), büyük-küçük harf kullanımı, bitişik ve ayrı yazım kuralına ilişkin yanlışlar, sözcüklerin yanlış yazımı ve noktalama yanlışları biçiminde ele alınmıştır. Burada yapılan yanlışların önemli bir bölümünü noktalama yanlışları ile sözcüklerin yanlış yazılması oluşturmaktadır. Diğer yandan bu alanda birçok alt kategorinin sözcüklerin yanlış yazılması başlığında ele alınabileceği açıktır. Araştırmacıların kimisi genel tek bir kategori kullanmışken kimileri yan kategorilere (örneğin büyük-küçük harf kullanımı, bağlaçların yazımı...) yönelmişlerdir.

***

Bu çalışma dışında yanlış çözümlenmesi içerikli araştırmaları derleyen tek bir çalışma bulunmaktadır. Uzdu-Yıldız ve Çetin (2020), 2010-2019 yılları arasında yapılmış 16 çalışmanın bulgularını birleştirmiş ve en sık yanlış görülen alanın yazım-noktalama olduğunu (%40), bunu dilbilgisi yanlışlarının (sesbilim ve biçimbilim yanlışlarının) (%34) izlediğini belirlemiştir. Yazım yanlışlarının öne çıkmasında, örnekleme ileri düzey kullanıcıların yanlışlarını inceleyen araştırmaların görece daha az olması etkilidir. Çünkü Uzdu-Yıldız ve Çetin'in (2020) bulgularına göre düzey ilerledikçe yazım yanlışları büyük oranda düşmektedir. B2 düzeyinde %38; C1 düzeyinde %45 ile en sık karşılaşılan yanlış türü dilbilgisi yanlışlarıdır.

Sistematik derleme olmayan ancak sınıflaması ve kuramsal çerçevesi açısından karşılaştırmaya uygun olan araştırmalar incelendiğinde de bu çalışmanın bütüncül görünümüyle uyumlu sonuçlara ulaşıldığı görülür. Örneğin Akbaşoğlu ve Can (2014), tüm düzeylerden 200 katılımcının yanlış kullandıklarını incelemiş, yanlışların %55'inin biçimbilimsel olduğunu bildirmiştir. Yazım yanlışları ise %26 oranındadır. Atalan (2017), C1 düzeyinde 60 dil kullanıcısının yanlışlarının %57 oranında biçimbilimsel olduğunu, yazım yanlışlarının ise %21 oranında görüldüğünü belirlemiştir. Çanga (2022), 396 öğrencinin 999 metnini incelemiş; 19.992 yanlış örneği saptamıştır. Oluşturduğu derlemde en çok yanlış yapılan alanların sırasıyla yazım (%37), biçimbilim/sözdizimi (%32), biçim-sesbilim yanlışları (%15) ve son olarak da sözlüksel yanlışlar (%13) olduğunu belirlemiştir. Yazım yanlışlarının öne çıkması, Çanga'nın veri tabanının %76'sının temel düzey, %18'inin orta düzey, %6'sının ileri düzey Türkçe konuşuruna ait yazılı metinlerden oluşmasıyla ilgilidir. Aksi durumda biçimbilim yanlışlarının daha yaygın olduğu anlaşılmaktadır. Çetinkaya (2015), B2 düzeyindeki 50 öğrencinin yazılı metninde 337 yanlış saptamış; yanlışların %52'sinin biçimbilim, %17'sinin sözdizimi, %16'sının yazım ve %15'inin sözlüksel-anlamsal yanlış olduğunu bulmuştur. B2, ileri düzey olduğundan yazım yanlışlarının oransal olarak azaldığı açıkça görülebilir. Polat (2014) çok geniş bir örneklemeden veri toplamıştır. Tüm düzeylerden 850 katılımcının yazılı metnini incelemiş, sonuçta yanlışların %57'sinin biçimbilim, %24'nün sözdizimiyle ilgili olduğunu göstermiştir.

Araştırma bulgularını birleştirerek kapsayıcı bir bakış açısı sunan bu çalışma, aynı zamanda bu alana ilişkin araştırmaların doğasında olan birçok sorunu da ortaya çıkarmıştır. İlerideki araştırmalarda bu sorunları azaltmak için aşağıdaki öneriler üzerinde düşünülmesi yol gösterici olabilir:

Bu yazıda yer yer vurgulandığı gibi, Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin yanlışlarını çözümlen araştırmalarda gözlemlenen en önemli sorun, yanlışların sınıflanmasında ortak bir kavramsal çerçeve kullanılmamasıdır. Ortak çerçeveye ek olarak ortak terimce sorunu da ele alınmalıdır. Örneğin biçimbilim alanına ilişkin yanlışlar bazı çalışmalarda dilbilgisi yanlışları olarak incelenmekte; sesbilim ve yazım alanına ilişkin yanlışların ayrımında dilbilimsel bir yol izlenememektedir. Çalışmalardan kimileri sözdizimi yanlışlarını ayrı bir başlık altında incelerken, kimileri biçimbilim yanlışlarıyla birlikte değerlendirmiş, ayrıca bunları dilbilgisi yanlışları diye bir üst kategoride ele almıştır. Sözdizimi yanlışlarını biçimbilim yanlışlarından kolayca ayırmak her durumda

olanaklı olmadığından, dilbilim alan yazınından destek alınarak “*biçim-sözdizimsel yanlışlar*” (morpho-syntactic errors) ara kesiti tanımlanmalıdır. Buna ek olarak *sesbilim-biçimbilim ara kesiti*nin (phonomorphology & morpho-phonology) de tanımlanması, yanlışların en uygun ulama alınmasına yardımcı olabilir. Sonraki çalışmalarda bu konuların da sağaltıldığı geçerli ve ortak bir sınıflama kullanılmasıyla önemli bir sorun aşılabılır.

Diğer yandan dil kullanıcılarının yanlışları, anadili değişkeni, düzey değişkeni gibi özelliklere göre ulamlandırılırsa, bunlar eğilim belirlemede veri olarak kullanılabilir. Var olan çalışmaların kimisi verilerini bu değişkenler açısından ayırtırsa da karma veri sunan araştırmaların sayısı azımsanamayacak düzeydedir.

Yanlış çözümülemesi araştırmalarının bir bölümünde en önemli sorun veri çözümleme sürecinde saydamlık olmamasıdır. Örneklerle “yanlış birim”in hangi kategoriye niçin alındığı gerekçelendirilirse bulguların alan yazınına geri dönüşü olanaklı olabilir.

Yanlış çözümlemesiyle ilgili çalışmaların çoğunlukla yazılı veriler üzerinde yoğunlaştığı, ilk bakışta kolayca görülür. Birkaç araştırmada (Elturan, 2019; Tüm, 2014) olduğu gibi sözlü verileri değerlendiren çalışmalara yoğunlaşılması, öğrencilerin sözlü dil yanlışlarından oluşan bir veri tabanı/derlem oluşturulmasını sağlayabilir.

Dil öğretiminde yanlış çözümlemesi öğrenenin kendisi, öğreticiler ve araştırmacılar için kılavuz işlevi görecektir. Bu nedenle Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi alanındaki öğreticiler ve uzmanlar, yanlışları çözümleyen çalışmaları temel alarak programları, öğretim yöntemlerini, öğrenme araçlarını ve ortamlarını güncelleyebilirler. Örneğin ders kitaplarında öğrencilerin sıklıkla yaptığı yanlışlara yönelik çalışmalara yer verilebilir ve programda konuların ağırlıklandırılmasında bunlar gözetilebilir.

Son olarak yanlış çözümlemesi yönteminin, çıktı-ürün temelli yaklaşımın ötesine geçirilmesi gerekir. Bu yöntem, öğrenenin hangi zihinsel süreçlerden geçtiğinin anlaşılması ve yanlışların süreç temelli incelenmesiyle çağdaş dil öğretimi sistemlerine uyumlandırılabilir.

Kaynaklar

- Abu-Rabia, S. & Taha, H. (2004). Reading and spelling error analysis of native. *Reading and Writing*, 17, 651-690. <https://doi.org/10.1007/s11145-004-2657-x>
- Adalar-Subaşı, D. (2010). TÖMER'de yabancı dil olarak Türkçe öğrenen Arap öğrencilerin kompozisyonlarında hata analizi. *Dil Dergisi*, 148, 7-16.
- Ak Başoğul, D. & Can, F. S. (2014). Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen Balkanlı öğrencilerin yazılı anlatımda yaptıkları hatalar üzerine tespitler. *Dil ve Edebiyat Eğitimi Dergisi*, 2(10), 100-119.
- Altıntop, E. (2016). *Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilerin kompozisyonlarındaki ek yanlışları ve nedenleri* (Yayın No. 464511) [Yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi]. YÖK. <https://tez.yok.gov.tr>
- Arat, E. (2021). Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin yazılı anlatım hataları: Sudan örneği. *Uluslararası Türkçe Öğretimi Araştırmaları Dergisi*, 1(1), 55-72. <http://dx.doi.org/10.47834/utoad.11>
- Arhan, A. (2015). *Türkçe öğrenen Mısırlı öğrencilerin yazılı anlatımında yaptıkları ad durum eki yanlışları* (Yayın No. 414630) [Yüksek lisans tezi, Başkent Üniversitesi]. YÖK. <https://tez.yok.gov.tr>

- Atagül, Y. & Cevher, Ö. (2015). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde hâl eki sorunsalı (Sakarya Üniversitesi örneği). *TÜRÜK Uluslararası Dil, Edebiyat ve Halkbilimi Araştırmaları Dergisi*, 3(5), 294-332.
- Atalan, G. (2017). *Yabancı dil olarak Türkçede yazılı anlatımlarda yanlış analizi* (Yayın No. 507040) [Yüksek lisans tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi]. YÖK. <https://tez.yok.gov.tr>
- Barcin, S. (2019). Türkçe öğrenimi gören Kırgız öğrencilerin yazılı anlatımlarındaki ek yanlışları. *International Journal of Scientific and Technological Research*, 5(12), 51-56. <https://doi.org/10.29000/rumelide.1146537>
- Baki, E. (2021). *Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen Kuzey Makedonyalıların yazılı anlatım yanlışlarının incelenmesi* (Yayın No. 662179) [Doktora tezi, Gazi Üniversitesi]. YÖK. <https://tez.yok.gov.tr>
- Boutron, I., Page, M.J., Higgins, J.P.T., Altman, D.G., Lundh, A., & Hróbjartsson, A. (2019). Considering bias and conflicts of interest among the included studies. In. J.P.T. Higgins & S. Green (Eds.), *Cochrane handbook for systematic reviews of interventions* (pp. 177-200). Wiley-Blackwell & Cochrane.
- Boylu, E. (2014). Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen temel seviyedeki İranlı öğrencilerin yazma problemleri. *Zeitschrift für die Welt der Türken*, 6(2), 335-349.
- Boylu, E. & Başar, U. (2015). Yurt dışında Türkiye Türkçesi öğrenen Türk dillilerin yazılı anlatım hataları: İran örneği. *Uluslararası Eğitim Bilimleri Dergisi*, 5(5), 324-338. <https://doi.org/10.16991/INESJOURNAL.168>
- Boylu, E., Güney, E. Z., & Özyalçın, K. E. (2017). Yanlış çözümleme yaklaşımına göre Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen B1 seviyesi öğrencilerinin yazılı anlatımlarının değerlendirilmesi. *International Journal of Languages' Education and Teaching*, 5(3), 184-202. <https://doi.org/10.18298/ijlet.1812>
- Bölükbaş, F. (2011). Arap öğrencilerin Türkçe yazılı anlatım becerilerinin değerlendirilmesi. *Turkish Studies*, 6(3), 1357-1367. <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.2415>
- Brown, D. H. (2000). *Principles of language learning and teaching*. Longman.
- Büyükkiz, K. K. & Hasırcı, S. (2013). Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilerin yazılı anlatımlarının yanlış çözümleme yaklaşımına göre değerlendirilmesi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 1(4), 51-62. <https://doi.org/10.16916/aded.15994>
- Ceran, D., Yıldız, D., & Çakın, E. (2015). Yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminde yazılı ve sözlü anlatımlarda yapılan yanlışlar: Japon örneği. *International Journal of Languages' Education and Teaching*, UDES 2015, 476-494.
- Corder, S. P. (1967). The significance of learners' errors. *IRAL*, 5, 161-170.
- Creswell, J. W. (2014). *Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches*. Sage publications.
- Çanga, D. (2022). *Türkçe öğrenici derlemi (TÖD): Sözcük sıklığı ve yanlış çözümlemesi* (Yayın No. 782779) [Doktora tezi, Ankara Üniversitesi]. YÖK. <https://tez.yok.gov.tr>

- Çerçi, A., Derman, S., & Bardakçı, M. (2016). Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilerin yazılı anlatımlarına yönelik yanlış çözümlenmesi. *Gaziantep University Journal of Social Sciences*, 15(2), 695-715.
- Çetinkaya, G. (2015). Yanlış çözümlenmesi: Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen B2 düzeyindeki öğrencilerin yazılı metinlerine ilişkin görünüşler. *International Journal of Languages' Education and Teaching*, 3(1), 164-178. <http://dx.doi.org/10.18298/ijlet.170>
- Çetintaş, D. (2017). *Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin yazılı anlatımlarındaki isim çekim ekleriyle ilgili hatalar üzerine bir değerlendirme* (Yayın No. 480470) [Yüksek lisans tezi, Akdeniz Üniversitesi]. YÖK. <https://tez.yok.gov.tr>
- Demir, Y. & Kocayigit, M. (2018). A systematic review of research on English language teacher education published in three flagship journals (1997-2016). *Eğitimde Kuram ve Uygulama Araştırmaları Dergisi*, 4(1), 128-138.
- Demiriz, H. N. & Okur, A. (2019). Türkçe öğretiminde yazma öğretimine akademik Türkçe aşamasında yabancı öğrenciler üzerinden bir bakış. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 7(2), 436-449. <https://doi.org/10.16916/aded.525728>
- Dede, M. (1983). Yabancı dil öğretiminde karşılaştırmalı dilbilim ve yanlış çözümlenmesinin yeri. *Türk Dili Dil Öğretimi Özel Sayısı*, 47(379-380), 123-135.
- Duman, G. B. (2013). Kırgızların Türkiye Türkçesi öğrenirken ad durum biçimbirimleriyle ilgili yaptıkları hatalar ve çözüm önerileri. *Dil ve Edebiyat Eğitimi Dergisi*, 2(5), 82-94.
- Ellis, R. (1997). *Second language acquisition*. Oxford University Press.
- Elsawah, E. (2016). *Ana dili Arapça olanların Türkçe yazılı anlatımlarında sözcük kullanımları ve yazım yanlışları: Durum tespiti ve çözüm önerileri* (Yayın No. 450247) [Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi]. YÖK. <https://tez.yok.gov.tr>
- Elturan, B. (2019). *Türkiye'de Türkçe öğrenen yabancı öğrencilerin dil becerileri yanlış analizleri* (Yayın No. 555851) [Yüksek lisans tezi, Sakarya Üniversitesi]. YÖK. <https://tez.yok.gov.tr>
- Emek, M. (2021). Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen Cezayir Üniversitesi Türkoloji Bölümü öğrencilerinin temel düzey (A1-A2) yazılı anlatımlarının incelenmesi. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Eğitim Dergisi*, 3(1), 46-74. <https://doi.org/10.29000/rumelide.990097>
- Erdem, M. D., Gün, M., Salduz, H., & Karateke, B. (2015, 08-10 Mayıs). *Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen B1 düzeyindeki Gürcü öğrencilerin yazma hataları*. 7. Uluslararası Sosyal Bilimler Eğitimi Kongresi, Nevşehir, Türkiye. <https://dosyalar.nevsehir.edu.tr/f0f82820ae994b925fd68637dbe013a3/vii.-uluslararası-sosyal-bilimler-egt.-kng-baski.pdf>
- Erdoğan, V. (2005). Contribution of error analysis to foreign language teaching. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(2), 261-270.
- Esawi, W. (2015). *C1 düzeyindeki Türkçe öğrenirlerinin yazılı anlatımları üzerine bir hata analizi* (Yayın No. 434573) [Yüksek lisans tezi, Yıldırım Beyazıt Üniversitesi]. YÖK. <https://tez.yok.gov.tr>
- Fisiak, J. (1981). Some introductory notes concerning contrastive linguistics. In J. Fisiak (Ed.), *Contrastive linguistic and the language teacher* (pp. 1-11). Pergamon Press.

- Gezer, H. & Kıymık, M. N. (2018). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde Arap dilli öğrencilerin yazılı anlatım becerilerinde karşılaştıkları güçlüklerle ilişkin bir çözümleme. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 31, 43-64. <https://doi.org/10.19171/uefad.430144>
- Green, S., Higgins, J.P.T., Alderson, P., Clarke, M., Mulrow, C.D., & Oxman, A.D. (2008). Systematic reviews: Introduction. In J.P.T. Higgins & S. Green (Eds.), *Cochrane handbook for systematic reviews of interventions* (pp. 3-10). Wiley-Blackwell & Cochrane.
- Gürler, M. (2019). *Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen Suriyeli öğrencilerin yazılı anlatımlarında hata çözümlemesi* (Yayın No. 564768) [Yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi]. YÖK. <https://tez.yok.gov.tr>
- Güven, E. (2007). *Yabancıların Türkçe öğrenirken ad durum eklerinde yaptıkları hataların çözümlenmesi ve bu hataların giderilmesine yönelik öneriler* (Yayın No. 211613) [Yüksek lisans tezi, İzmir Dokuz Eylül Üniversitesi]. YÖK. <https://tez.yok.gov.tr>
- İslioğlu, S. (2014). Yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminde nesne durum ekinin kullanımı ile ilgili yanlışlar ve çözüm önerileri. *Route Educational and Social Science*, 1(2), 101-115. <https://doi.org/10.17121/ressjournal.53>
- İslioğlu, S. (2015). *Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde yaşanan sorunlar ve çözüm önerileri* (Yayın No. 381130) [Doktora tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi]. YÖK. <https://tez.yok.gov.tr>
- İmer, K., Kocaman, A., & Özsoy, A. S. (2011) *Dilbilim sözlüğü*. Boğaziçi Üniversitesi Yayınları.
- İnan, K. (2013). *Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen İranlıların yazılı anlatımları üzerine bir inceleme* (Yayın No. 349067) [Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi]. YÖK. <https://tez.yok.gov.tr>
- İpek, S. (2020). *Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen Somalili öğrencilerin yazma becerileri ve yazma kaygıları üzerine bir inceleme* (Yayın No. 653484) [Yüksek lisans tezi, Uludağ Üniversitesi]. YÖK. <https://tez.yok.gov.tr>
- İşler, E. (2002). Karşıtsal çözümleme ve Arapça öğretimi. *Nüsha Şarkiyat Araştırmaları Dergisi*, 2(6), 123-134.
- James, C. (2013). *Errors in language learning and use: Exploring error analysis*. Routledge.
- Kahraman, F. (2019). *Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen ve ana dili Arapça olan öğrencilerin yazma becerisinde yaptıkları yanlışların çözümlenmesi* (Yayın No. 594974) [Yüksek lisans tezi, İstanbul Üniversitesi]. YÖK. <https://tez.yok.gov.tr>
- Kara, M. (2010). Gazi Üniversitesi TÖMER öğrencilerinin Türkçe öğrenirken karşılaştıkları sorunlar ve bunların çözümüne yönelik öneriler. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 8(3), 661-696.
- Keshavarz, M. H. (1997, 2012). *Contrastive analysis and error analysis*. Rahnama Press.
- Kırbaş, G. (2017). *Türkçe öğrenen Ürdünlü öğrencilerin A2 düzeyi yazma becerisinde karşılaştıkları güçlükler* (Yayın No. 464515) [Yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi]. YÖK. <https://tez.yok.gov.tr>
- Lasserson, T.J., Thomas, J., & Higgins, J.P.T. (2019). Starting a review. In J.P.T. Higgins & J. Thomas (Eds.), *Cochrane handbook for systematic reviews of interventions (2nd Edition)* (pp.1-12). Cochrane & Wiley-Blackwell.

- Masterson, J. J., & Apel, K. (2010). Linking characteristics discovered in spelling assessment to intervention goals and methods. *Learning Disability Quarterly*, 33, 185–198. <https://doi.org/10.1177/073194871003300307>
- Moher, D., Liberati, A., Tetzlaff, J., & G. Altman, D. (2009). Preferred reporting items for systematic reviews and meta-analyses: The PRISMA statement. *PLoS Medicine*, 89(9), 873-880. <https://doi.org/10.1136/bmj.b2535>
- Msakhradze, M. (2019). *Türkçe ad durum eklerinin Gürcü öğrencilere öğretiminde karşılaşılan sorunlar* (Yayın No. 552965) [Yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi]. YÖK. <https://tez.yok.gov.tr>
- Nurlu, M. & Kutlu, A. (2015). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde temel seviye A1 yazma sorunları: Afganistan örneği. *Kara Harp Okulu Bilim Dergisi*, 25(2), 67-87.
- Orhan, M. (2018). *Yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin B-1 düzeyinde yazma becerisi üzerine bir inceleme* (Yayın No. 524602) [Yüksek lisans tezi, Mersin Üniversitesi]. YÖK. <https://tez.yok.gov.tr>
- Önder, A. (2017). *Türkçe öğrenen yabancıların yazılı anlatım çalışmalarının çözümlenmesi* (Yayın No. 461976) [Yüksek lisans tezi, İzmir Dokuz Eylül Üniversitesi]. YÖK. <https://tez.yok.gov.tr>
- Petticrew, M. & Roberts, H. (2006). *Systematic reviews in the social sciences a practical guide*. Blackwell Publishing Ltd.
- Polat, H. (2014). *Türkçe öğrenen Rusların yazılı anlatımlarında yaptıkları dil yanışları üzerine bir araştırma* (Yayın No. 370136) [Doktora tezi, İnönü Üniversitesi]. YÖK. <https://tez.yok.gov.tr>
- Richards, J.C. & Schmidt, R.W. (2010). *Longman dictionary of language teaching and applied linguistics (4th ed.)*. Routledge.
- Sarıca, N. & Od, Ç. (2015). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde tamlama algısı sorunları. *International Journal of Language Academy*, 3(1), 389-398. <https://doi.org/10.18033/ijla.205>
- Tekeli, M. (2020). *Ana dili ve ikinci dili Fransızca olan öğrencilerin Türkçe yazma becerileri* (Yayın No. 631952) [Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi]. YÖK. <https://tez.yok.gov.tr>
- Temizyürek, F. & Ünlü, H. (2018). Türkiye Türkçesini yabancı dil olarak öğrenen Gürcü öğrencilerin yazma becerisinde karşılaştıkları sorunlar ve çözüm önerileri. *International Journal of Language Academy*, 6(1), 316-327. <https://doi.org/10.18033/ijla.3890>
- Thompson, M., Tiwari, A., Fu, R., Moe, E., & Buckley, D. I. (2012). *A framework to facilitate the use of systematic reviews and meta-analyses in the design of primary research studies*. Agency for Healthcare Research and Quality (US). <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK83619/>
- Tolar, E. (2019) *Yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerde karşılaşılan yazım yanışları (OMÜ TÖMER örneği)* (Yayın No. 600100) [Yüksek lisans tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi]. YÖK. <https://tez.yok.gov.tr>
- Tunçel, H. (2013). Yabancı dil olarak Türkçe başlangıç seviyesi öğrencilerinin yazım yanışları. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 6(3), 729-745. <https://doi.org/10.9761/JASSS792>
- Tüm, G. (2014). Çok uluslu sınıflarda yabancı dil Türkçe öğretiminde karşılaşılan sesletim sorunları. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 29(2), 255-266.

- Uzdu-Yıldız, F. & Çetin, B. (2020). Errors in written expressions of learners of Turkish as a foreign language: A systematic review. *Journal of Language and Linguistic Studies*, 16(2), 612-625. <https://doi.org/10.17263/jlls.759261>
- Uzun, N. E. (2004). *Dilbilgisinin temel kavramları (2. baskı)*. Türk Dilleri Araştırmaları Dizisi
- Yağmur-Şahin, E. (2013). Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilerin yazılı anlatımlarındaki ek yanlışları. *Tarih Okulu Dergisi*, 6(15), 433-449. <https://doi.org/10.14225/Joh283>
- Yılmaz, F. (2015). Tokat GOÜ TÖMER’de Türkçe öğrenen öğrencilerin yazım alanında yaptıkları hatalar. *Route Educational and Social Science Journal*, 2(1), 130-147. <https://doi.org/10.17121/ressjournal.226>
- Yılmaz, F. & Bircan, D. (2015). Türkçe Öğretim Merkezinde okuyan yabancı öğrencilerin yazılı kompozisyonlarının yanlış çözümleme yöntemine göre değerlendirilmesi. *International Journal of Language Academy*, 3(1), 113-126. <http://dx.doi.org/10.18033/ijla.189>

Extended Abstract

Introduction

Error analysis systematically deals with the errors made by second language speakers. Identifying students' errors and revealing their causes provides data for areas of language teaching such as teacher education, development of methods and materials, and program development.

Sources on error analysis emphasize the distinction between the concepts of 'error' and 'mistake.' According to Ellis (1997), errors are caused by a student's lack of knowledge; students make errors because they are not familiar with the acceptable structure. But mistakes occur when a student cannot correctly apply a familiar rule due to various reasons.

Errors in surface structure or deep structure can be examined in terms of cognitive-linguistic processing and intra-language or interlingual transfers. These errors can be addressed at various linguistic levels. When analyzed based on linguistic layers, the potential categories are as follows:

- Phonological errors,
- Morpho-phonological errors,
- Morphological errors,
- Morpho-syntactic errors,
- Syntactic errors,
- Lexico-semantic errors,
- Pragmatic errors,
- Orthographic errors, and so on.

Research on error analysis has generally focused on written data, and there are a few studies that analyze pronunciation or reading errors in teaching Turkish as a foreign language. However, it has been seen that there are some problems in terms of content and format in most of the studies analyzed errors on written data. The apparent problems observed at first glance are the lack of a common framework for the classification and naming of errors, the absence of a balanced distribution in participant characteristics, insufficient detail provided about methods and data, and a general focus on morphology.

These were the problems that make it difficult to generalize about the errors of Turkish language learners. However, in this study, the quantitative findings of these previous research had

been integrated to create a comprehensive database. This database was utilized with the aim of classifying errors, identifying trends and frequencies, and developing a holistic perspective based on the findings.

In teaching Turkish as a foreign language, there was only one study examining the errors in the written texts of learners (see, Uzdu-Yıldız & Çetin, 2020). Uzdu-Yıldız and Çetin analyzed the findings of 16 articles on the errors in the learners' written texts between 2010-2020. In the present review, the scope was expanded by the articles, the master's, and doctoral theses published between 2000-2021; then the findings of 39 studies were combined after the elimination. It is envisaged that the study will provide a functional database to instructors, program, and tool developers.

Method

Systematic review, comprehensive screening of relevant research using predetermined eligibility criteria; it is the systematic combination of the findings of the studies to be included in the review after their validity is evaluated. As outlined by Demir and Koçyiğit (2018, p. 128), systematic reviews play a crucial role in revealing the changes in research methodologies within a specific field over time. Petticrew and Roberts (2006, p. 2) emphasize that systematic reviews are essential for making sense of vast amounts of knowledge. By virtue of this advantageous characteristic, the systematic review approach was opted for as the principal methodology in the present study. The quantitative findings obtained from the encompassed research underwent a meticulous process of reclassification and amalgamation, culminating in the establishment of an expansive, comprehensive database. Within this resultant database, the capacity to discern the overarching landscape has been considerably augmented, courtesy of the substantial participant cohort and the comprehensive scope under consideration. The studies whose findings were combined in this study were selected according to the following criteria:

- The studies examining the errors in the written texts of learners who learn Turkish as a foreign language
- The studies conducted between 2000-2021
- The studies whose findings were intelligible and definable
- The studies with quantitative findings

A total of 39 articles and 33 theses were collected, and they were pre-examined based on identification, exclusion, and inclusion criteria. As a result, a total of 19 articles and 20 theses were selected for analysis according to the criteria. The combined number of participants in the 39 studies included in the analysis is 3091.

A chart was conceived by the researchers with the intent of facilitating the analytical procedure. This chart encompassed the recording of several key parameters, notably including the number of participants engaged in the research, the specific institution wherein the data were collated, the distinct academic levels to which the participants belonged, the country of origin or native language of the participants, the degree to which quantitative data were integrated, and the subsequent classification of errors. The data were analyzed under five main headings as phonological errors, morphological errors, syntactic errors, lexico-semantic errors, and spelling errors. These main topics have been determined based on the linguistics literature, while pragmatic errors are excluded due to their difficulty in being inferred from written texts.

Result and Discussion

When the findings of 39 studies were combined, it was seen that 40565 errors of language use and the most errors were in the morphology system [18791 (46%)]. In addition, it was determined that there were 9127 (22%) spelling, 5512 (14%) lexico-semantics, 4702 (12%) phonetics, 2433 (6%) syntactic errors. In studies examining errors, the rate of increase or decrease in spelling errors varies according to the level of the learners. Spelling errors increase when the participants are basic level learners, while those decrease in studies with advanced learners.

Morphological errors constitute an approximate proportion of almost fifty percent within the spectrum of total errors. Among the domains within the purview of morphology, the one that exhibits the most pronounced frequency of errors is found within the domain of noun inflection. Delving further into the precincts of noun inflection, it becomes evident that errors predominantly materialize in the realm of case marking. Similarly, when we traverse the landscape of verb inflection, a discernible trend emerges wherein errors manifest themselves with significant regularity, particularly in the categories pertaining to tense, mood, and aspect.

In relation to lexical and semantic errors, a host of anomalies has come to the fore, including but not limited to the misappropriation of lexemes, instances of lexical paucity or superfluity, the erroneous selection of verbs within the framework of sentence structures, and instances of injurious transference stemming either from the native tongue or from other foreign languages. It is noteworthy to underscore at this juncture that the majority of studies sampled have refrained from providing a detailed exposition on the methodologies they employ to demarcate and distinguish lexical and semantic errors from their morphological counterparts.

Within the realm of phonological errors, a contribution of twelve percent towards the comprehensive corpus of errors is evident. The phonological landscape is punctuated by areas of prevalent missteps, including vowel harmonies, consonant assimilations, and consonant derivations. The quandary arises when grappling with scenarios of letter-to-sound dissonance, where the precise locus of the predicament – whether it lies in the realm of orthography or phonology – remains elusive, and as such, no categorical division has been invoked.

Syntactic errors, by comparison, register a less conspicuous presence. Notably, an assortment of studies has undertaken the isolation of syntactic errors as a discrete subject of scrutiny, while a separate contingent of investigations has chosen to juxtapose such errors with the prevailing backdrop of morphological errors, thereby embarking upon a bi-fold (morpho-syntactic) assessment. Such disparate methodologies, however, can potentially engender the erroneous presumption of a diminished prevalence of syntactic errors. As such, it is imperative that when discerning the trajectory of error propensities, due contemplation is accorded to the interplay between morphology and syntax.

In the Turkish literature, a solitary scholarly investigation exists against which the present inquiry may be juxtaposed for comparative purposes. Uzdu-Yıldız and Çetin (2020) determined that the area with the most frequent errors was spelling-punctuation (40%), followed by grammatical errors (phonology and morphology) (34%). The fact that there were relatively fewer advanced learners in the sample is effective in making spelling errors stand out. According to the findings of Uzdu-Yıldız and Çetin (2020), spelling errors decrease to a large extent as the learner progresses. Grammar errors are the most common type of errors, accounting for 38% at B2 level and 45% at C1 level. In this regard, the outcomes of both investigations mutually reinforce one another.

Concluding Remarks

This study, which presents an overarching perspective through the amalgamation of outcomes from academic research utilizing error analysis, has also unveiled several issues inherent in research pertaining to this domain. To ameliorate these challenges in subsequent research endeavors, the following recommendations warrant contemplation:

In the studies that have been analyzed for errors, defining the interfaces of "morpho-syntax" and "phono-morphology & morpho-phonology" with support from the linguistics literature can help to categorize the errors in the most appropriate category.

The most important problem in some studies is the lack of transparency in the data analysis process. The findings' contribution to the literature can be concrete and useful if the process of categorizing the error examples is clearly explained.

At first glance, it is evident that the studies on learners' errors mostly focus on written data. Concentrating on studies evaluating oral data can help build a database/corpus of learners' verbal language errors.

Finally, the method of error analysis must transcend the output-product-based approach. By comprehending the learner's cognitive processes and scrutinizing errors on a process-based foundation, this method can seamlessly integrate into modern language teaching systems.

Yayın Etiği Beyanı

Bu alışma, açık erişimli yayınlardan derlenen bir veri tabanı üzerinde yürütüldüğü için etik kurul onayı gerektirmemektedir. Bu araştırmanın tasarlanmasından uygulanmasına, verilerin toplanmasından zmlenmesine kadar, tüm süreçte "Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi" kapsamında uyulması belirtilen tüm kurallara uyulmuştur. Yönergenin ikinci bölümü olan "Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler" başlığı altında belirtilen eylemlerden hiçbiri gerçekleştirilmemiştir. Bu araştırmanın yazım sürecinde bilimsel, etik ve alıntı kurallarına uyulmuş; toplanan veriler üzerinde herhangi bir tahrifat yapılmamıştır. Bu alışma herhangi başka bir akademik yayın ortamına değerlendirme için gönderilmemiştir.

Araştırmacıların Katkı Oranı Beyanı

Verilerin toplanması ve özümlenmesi aşamalarını, birinci ve ikinci yazar birlikte yürütmüştür. Verilerin raporlaştırılması ve akademik metinleştirme ise ikinci yazar tarafından yapılmıştır. Birinci yazar %60, ikinci yazar %40 oranında katkı sağlamıştır.

Çatışma Beyanı

Yazarlar arasında herhangi bir çıkar atışması bulunmamaktadır. Ayrıca yazarlar, diğer kişi, kurum ya da kuruluşlarla herhangi bir çıkar atışması içinde olmadıklarını beyan ederler.